

Diplomitöö
392 468

E. V.
TARTU ÜIKOOLI
ÜIGUSTEADUSKOND
"19" V 1924
№ 255
TARTU

AUGUST LEPS.

KUIDAS REFORMEERIDA LÜHIKESE -

AJALIST KINNIPIDAMISE KARISTUST?

H. B

18948

I. Karistuse kriteerium. Lhk. 1-9.

II. Etikosealistest kinnipidamisest karistusest. Lhk. 9-20.

III. Missugused karistusevahendid. Il faut combattre toutes les manifestations de la criminalité par de mesures de défense juridique ou sociale, et la haute mission de l'Etat dans ce domaine, c'est de concilier le maximum possible de sécurité sociale avec le minimum possible de souffrance individuelle.

A. Prins : " La défense sociale ." Lhk. 40.-

KARISTUSE KRITEERIUM

Küsimus, mis tuleb karistuse kriteeriumiks võtta, on üks kõige waieldawamatest kriminaal õiguses. Loomulik, et käesolewa töö maht ei luba seda küsimust tema ajaloolises ulasises ühenda, ega ole sarnane käsitlus sellele töö otstarb. Teiseks ei ole siin koht selle küsimuse juurdlemiseks tema täies filosoofilises ulatuses.

- Käesolew töö piirdub waid kahe meieaegses kriminaal õiguses mooduandwa woolu, s.o. klassilise ja modärn kooli seisukohtade, waatlemisega ja sedagi ainult peajoontes
- I. Karistuse kriteerium. Lhk. I - 9.
 - II. Lühikeseajalisest kinnipidamise karistusest üldse. Lhk.9-20.
- seadmises olulise tähtsusega on.

- III. Missugused karistuswahendid tulewad asetada lühikeseajalise kinnipidamise karistuse asemele? Lhk.20-34.
- karistuse kriteeriumi äramääramine.- Klassilise kooli karistuse kriteeriumiks on kättetasu (Vergeltung). Kättetasu on see mõõt, mille klassiline kool karistuse õiguse aluseks wõtab. " Die Vergeltung ist also, wie auch Berner sagt, das Grundwesen der Strafe oder, wie H.Meyer bemerkt, das Strafrecht beruht auf dem Gedanken der Vergeltung, das ist auf der Gerechtigkeit. " I g.

Järauma wäljenduse sai kättetasu mõte Kanti absoluutse karistusteoorias. " Das Strafgesetz ist ein kategorischer Imperativ und wehe dem, welcher die Schlangenswindungen der Glückseligkeitslehre durchkriecht, um etwas aufzufinden, was durch den Vorteil, den es verspricht, sich von der Strafe oder auch nur von einem Grade derselben erlösen kann. Das kategorische Imperativ lautet: es ist Pflicht, das Gesetz zu befolgen, als dass das ganze Wohlstande, das man durch die Befolgung desselben untergeht, so

K A R I S T U S K R I T E R I U M .

Kristus , mis tuleb kristuse kriitika wõtta
 on ühe kõige wärdawamatest kriminaal õiguses . Rooma
 õigusest ei ole kaht ei ühes ega ühes kristusest
 ajaloolises riigis . Teiselt öeldes , ega ole arnanud kristuse
 sellest otstarb . Teiselt öeldes , Teiselt öeldes , Teiselt öeldes
 mure juurdluseks tema teie filosoofilises riigis .
 Kristusest ei piirdu waid kahe meesega kriminaal õi-
 guses mõndasuguse wõlgu , a. o. klassilise ja modern kooli
 seisukohtade , wõrdlusega ja teadagi ainult peajoones
 ja niipalju , kui see seadusandlikus kristusest üles-
 seadmises olulise tähtsusega on .

Kõige esimene ja suurem lahkimine , mida kaus seega
 ülesandmaks peeti klassilise ja modern kooli wahel , ongi
 kristuse kriitika äärmärmine . -- Klassilise kooli
 kristuse kriitika on kättetanu (Vergeitung) . Kätt-
 tetan on see mõte , mille klassiline kool kristuse õi-
 guse aluseks wõtab . " Die Vergeitung ist also , wie auch
 Berner sagt , das Grundwesen der Strafe oder , wie H. Meyer
 bemerkt , das Strafrecht beruht auf dem Gedanken der Ver-
 geitung , das ist auf der Gerechtigkeit . " I . a .

Järems wäljenduse sai kättetanu mõte Kanti absoluut-
 ses kristusteorias . " Das Strafgesetz ist ein kategor-
 rischer Imperativ und wehe dem , welcher die Schlangen-
 windungen der Glückseligkeitslehre durchkreuzt , um etwas
 aufzufinden , was durch den Vorteil , den es verursacht ,
 ihm von der Strafe oder auch nur von einem Grade dersel-
 ben entbinde nach dem pharisäischen Wahlbruche : es ist
 besser , dass ein Mensch sterbe , als dass das ganze
 Volk verderbe ; denn wenn die Gerechtigkeit untergeht , so

hat es keinen Wert mehr, dass Menschen auf Erden leben"... Ib

Ehk küll meieaegses kriminaal õiguses absoluutsed teooriad mõõduandvad ei ole, püsib kättetasumõte klassilise kooli edustajate juures siiski, küll juba enam vähem wabana metafüüsikast, millele absoluutsed teooriad paratamata tuginevad. Mõned kättetasu alusel seiswad klassilise kooli edustajad ütlevad end isegi kategooriliselt igasugusest metafüüsikast lahti. Nii Nagler: "Wer heute für die Vergeltung einsteht, tut es frei von aller Metaphysik ganz realistisch und kann es gar nicht anders halten."

Kättetasu on ühelt poolt klassilise kooli edustajate järele reaktsioon süüteo vastu, niisugune reaktsioon, mis eneses wastuwäärtuse (Gegenwert) süüteo läbi tekkinud paele sisaldab. Nii v. Rohland²⁾ teiselt poolt rõhutatakse, et kättetasu tuleb võtta objektiivse rahulduse mõttes. Nii Nagler: "Nur der Vergeltungsgedanke im Sinne der objektiven Genugtuung kann das Strafrechtsprinzip bilden; er allein rechtfertigt praktisch wie ethisch die Leiden des Delinquenten."³⁾

Tähendab kättetasu ülesandeks on ühiskondlik rahuldus, mis süüteo läbi väljakutsutud haawa ühiskonna kehas katma peab.

Suurel määral kitsendatult rõhutab sama mõtet Be-⁴⁾ling. Selle wiimase järele on karistuse olemus riigi autoriteedi alalhoidmises, s.o. ses mõttes, et karistus põhineb kättetasule, kuna wiimasele riigi autoriteet toetub.

Kättetasu on klassilise kooli järel see, millele õiglus tugineb. Nii rõhutab Birkmeyer⁵⁾ oma sõjakäigus modärn kooli vastu õiglast karistust, missugune on kättetasule rajatud karistus wastandina otstarbe karistusele (Zweckstrafe). Nagler'i järele baseerubki "inimliku õigluse postulaat" kättetasu karistusel, mis olewat kokukõlas sellega, kuidas rahwas eetilisi väärtusi hindab.

Kättetasu printsiibist järeldavad klassilise kooli pooldajad, et karistuse iseloomu ja suurust määrab ära

I b) Kant : Rechtslehre § 49 .

1) Nagler:Verbrechensprophylaxe und Strafrecht. Lhk. 143 .

2) v.Rohland: Die sociologische Strafrechtslehre .

3) Nagler:ibid.lhk.141/42.

4) Beling:Die Vergeltungsidee und ihre Bedeutung für das Strafrecht.

5-) Birkmeyer: Studien zu dem Hauptgrundsatz der modernen Richtung

im Strafrecht. " Nicht die Tat, sondern der Täter

ist zu bestrafen. "

6) Nagler: ibid. lhk. 152/53 .

die Vergeltung einsteht , tut es frei von aller Metaphysik

ganz realistisch und kann es gar nicht anders halten . "

Kättersan on ühelt poolt klassillie kooli edwataja-

te järele reaktioon süüteo wasta , misaunne reaktioon ,

mis enesee wastuwäärtsue (Gegenwert) süüteo läbi tekkinud

pahele aiasidab . Mit v. Rohland . Teilsett poolt rõhu-

tataks , et kättersan tulde wõtta objektiivse rahulduse

mõttes . Mit Nagler : " Nur der Vergeltungsgedanke im Sinne

der objektiven Gerechtigkeit kann das Strafrechtsprinzip bil-

den ; er allein rechtfertigt praktisch wie ethisch die Lei-

den des Delinquenten . "

Täheudab kättersan ülesandaks on ühisondlik rahn-

das , mis süüteo läbi wäljakuulunud haws ühisoonne kehas

katma peab .

Suurel määral kättersandajad rõhnutad sama mõtet Be-

ling . Selle wiimase järele on karistuse olemus riigi

autoriteedi alibiidimise , a. o. see mõttes , et karistus

põhineb kättersaule , kuuas wiimasele riigi autoriteet

toetub .

Kättersan on klassillie kooli järele see , millele

õigus tugineb . Mit rõhnutad Birkmeyer oma sõjakärgus

modärn kooli wasta õiglast karistust , misaunne on kät-

tetsaule rajatud karistus wastandina otstarbe karistusele

(Zweckartefe) . Nagler ' i järele baseerubki " inimliku

õiguse postulaat " kättersan karistusele , mis olawat kok-

kukõlas aelleks , kuibas rahwas eetilisi wäärtsui hindab .

Kättersan printsiipidat järeldawad klassillie kooli

poolidajad , et karistuse iseloomu ja suurus määrad ära

(süü)tegu , mitte (süü)tegija isik . Nii rõhutab Birk -
meyer ⁷⁾ kokkuwõttes klassilise kooli nimel wiimase nõuet ,
et nuhtlusseadustik õiglase kättetasu abil süüteo vastu
wõitluse eest hoolt kannab . Selle juures ei tule tegu ,
kui wälist efekti wõtta , waid ühenduses tahega : " Wir
wollen den Verbrecher strafen nicht wie von Liszt für
das , was er ist ; wir wollen ihn aber auch nicht strafen
für das , was er getan hat ; sondern wir wollen ihn strafen
für das , was er getan und gewollt hat ." ⁸⁾

Wiimane tsitaat puudutab ühtlasi ka wastolu ,
mida wõitluses modärn ja klassilise kooli wahel ülesaama-
tuks on peetud . Selleks aga , et mainitud wastolu lähe -
male juurdlusele wõtta ja ta tõelikkuse üle selgusele jõu-
da , tuleb asuda esmalt lähtekohtade waatlusele , millest
altera pars - modärn kool - wälja läheb .

Modärn kooli järele karistuse olemuse äramäära-
jaks on karistuse otstarb . Juba Ihering wäidab , et kogu
õiguse loojaks on otstarb . Järjekult maksab see ka ka-
ristuse õiguses . Et otstarb karistuse olemust peab ära -
määrama , ses suhtes walitseb üksmeel kogu modärn koolis
Ferri 'st Liszt 'ini . Wiimase kriminaalpoliitilisi tõid ⁹⁾
läbistab punase niidina otstarb karistuse äramäärajana .
Milles aga see karistuse olemust äramäärav otstarb seisma
peab , selle üle lähewad modärn kooli edustajate waated
üksikasjades lahku . Mis neil aga siiski kõigile ühiseks
jääb , see ongi , mis meid käesolewal juhusel huwitab , on
mõte , et ainuüksi inime kui ühiskondlik olewus selle ots-
tarbe sisu äramäärajaks on , mitte üliloomulikud jõud , wõi
metafüüsilised tulemused , mis mõõduandwad olid wanema
põlwe klassilise kooli edustajate juures . Nii Prins : ¹⁰⁾
" Le Droit pénal a un but relatif . Il fait régner dans les
rapports entre les hommes un ordre relatif . Il garantit ,
dans la mesure du possible , la personne , la vie , le
patrimoine , l'honneur des citoyens ."

See ühiskondliku kaitse mõte, mida modärn kooli edustajatest iseäranis Prins rõhutab, on omane nii Ferri 'le ja Garofalo 'le pahemalt tiiwalt, kui ka van Hamel 'ile ja Liszt 'ile paremalt tiiwalt .-

Rõhutades karistuse otstarbet ühiskondlikus kaitstes, jõuab modärn kool loogiliselt välja mõtteni, et karistuse määramisel on mõõduandew kuritegija hädaohtlikkus ühiskonnale. Wõideldes aga kuritegewuse, kui ühiskondliku hädaohu vastu, tuleb kõik tähelepanu pöörda kuritegija isiku peale, teda aluseks wõttes karistuse määramisel, mitte ainuüksi süütegu, nagu seda klassiline kool wäidab. Mitte wälist süüteo efekti ei tule arwesse wõtta, waid kuritegija isikuliselt kalduwusi. Nii iseloomustab Liszt klassilise ja modärn kooli lahkuminekut: " Man kann es als den tiefsten Gegensatz zwischen der alten und neuen Auffassung bezeichnen, dass jene den äusseren Erfolg der Tat, diese die innere Gesinnung des Täters als das in erster Linie ausschlaggebende Moment betrachtet. "

Samuti rõhutab van Hamel esitises (Gutachten) Peterburi kongressil 1902 a.: " le droit pénal ne se dirige pas contre les délits, mais contre les délinquants. "

Sedasama toonitab ka Mittermaier, ¹²⁾ Aschaffenburg ¹³⁾ rääkimata Ferri ' st ja Garofalo ' st .-

Liepmann ¹⁴⁾ iseloomustab modärn kooli lahkuminekut klassilisest karistuse suhtes järgmiselt: " Nicht das Verbrechen, sondern der Verbrecher sollte den Charakter der Strafe bestimmen, nicht die Tat, sondern die Gemeingefährlichkeit des Täters! Dieser Gedanke, der von Liszt immer wieder hervorgehoben ist, den aber auch die italienischen Kriminalantropologen und kriminalistischen Psychiater vertreten, der das Schlagwort aller Radikalen der neuen Richtung bildet, ist nun in der Tat ein Gegensatz zu dem bisherigen Vergeltungsstrafrecht. "

Lõpetades mõlemi kooli lähteseisukohtade waatlust, wõime neid seisukohti wõrreldes eritleda wastolu koolide

- II (R. Garofalo : La criminologie .
- 12) Schweizerische Zeitschrift für Strafrecht , 14 , 144 .
- 13) Verhandlungen des 28. Jur. T. II 3-32 .
- 14) Liepmann : Strafrechtsreform und Schuldenstreit . Z. S. 28, 12, 1908.

(11)

Garofalo 's pänemalt tiwalt , kni ka van Hamel 'ile ja
 list 'ile pänemalt tiwalt .

Röhtades karistuse otatretet ühiskondlikus karistuse
 jönsed modern kooli loogiliseelt wälje mõteteni , et karistuse
 määrämisel on mõndunudew kuritegija hääduslikkus ühiskonn-
 le . Wõideldes aga kuriteguse , kni ühiskondlik häädus
 wasta , tuleb kōik tähelepann pōrda kuritegija isiku peale
 teha alusaks wōttes karistuse määrämisel , mitte sinuūks
 süütegü , nagu seda klassiline kooli wäidab . Mitte wäljal
 süütes efekti ei tule arwesse wōtta , waid kuritegija tein-
 tisi kalduwusi . Nii iseloomustab list klassiline ja modern
 kooli jahkminerkut : " Man kann es als den tiefsten Gegen-
 satz zwischen der alten und neuen Auffassung bezeichnen ,
 dass jene den äusseren Erfolg der Tat , diese die innere Ge-
 sinnung des Täters als das in erster Linie ausschlaggebende
 Moment betrachtet . "

(12)

Sammti rōhtab van Hamel seitisea (Gutachten) Pe-
 terburi kongressail 1902 a. : " Je droit pénal ne se dirige
 pas contre les délits, mais contre les délinquants . "

(13)

Sadama toonitab ka Mittermaier , Aachaffenburg
 rakkimata Ferris ' et ja Garofalo ' et .

(14)

Liepmann iseloomustab modern kooli jahkminerkut klas-
 siliseet karistuse ahtes järgmiselt : " Nicht das Verbrechen
 sondern der Verbrechen sollte den Charakter der Strafe be-
 stimmen , nicht die Tat , sondern die Gemeingefährlichkeit
 des Täters ! Dieser Gedanke , der von List immer wieder
 hervorgehoben ist , den aber auch die italienischen Krimi-
 nalanthropologen und kriminalistischen Psychiater vertreten,
 der das Schlagwort aller Radikalen der neuen Richtung bildet,
 ist nun in der Tat ein Gegensatz zu dem bisherigen Ver-
 geltungsstrafrecht . "

Lōpetades mõlemi kooli lähtesärahõltsade wastlust ,
 wōime naid setawõhiti wōrrelades eritlides wastolu koolides

wahel, ühtlasi püüdes otsusele jõuda kuiwõrd oluline on mainitud wastolu . . .

Nii siis ühelt poolt kättetasukaristus (Vergeltungsstrafe), teiselt poolt otstarbekaristus (Zweckstrafe). Klassilise kooli järele on kättetasu karistuse olemus, modärn kooli järele aga otstarb , mille määrab ära ühiskondliku kaitse tarwidus kuritegewuse wastu .

Klassilise kooli järele on kättetasu õigluse alus, modärn kooli järele on karistus niiwõrd õiglane, kuiwõrd ta otstarbekohane on , nagu Liszt ütleb .

Waatame esmalt esimest seisukohta . Kõige pealt tuleb siin küsida , mis on kättetasu . Selle peale wastab Mittermaier ¹⁵⁾ Sauer 'i järele : " Vergeltung ist Behandlung jemandes gemäss dem Werte seines Verhaltens oder seiner Gesinnung . " .

Ja tõesti , ei saa ju eelpool tsiteeritud Nagler 'i seisukohta kättetasu , kui objektiiwse rahulduse , suhtes wõtta lausungi järele : " silm silma wastu, hamba hamba wastu " , see oleks tagasipööre ürgaega . Kui aga kättetasu selles seisab , et kellegiga talitatakse tema tegutsemise wäärtuse järele , siis ei ole see wastolus otstarbekaristuse mõttega . Sest otstarbekaristus on ju ka ühiskondlik " Unwerturteil " antisotsiaalse tegutsemise suhtes . Rõhu ¹⁶⁾ tab ju Liszt teda just niisugusena . See aga , kuidas ühiskond teatawat antisotsiaalsest tegutsemist wäärtab , ripub ära sama ühiskonna kultuurilisest tasapinnast .

Nii et selles , kui modärn kool kogu oma tähelepanu kuritegija isiku peale juhib ja mitte niiwõrd üksikut tegu arwesse ei wõta , pole midagi , mis wastolus oleks kättetasu mõttega , nii nagu seda Sauer defineerib , sest - idem faciunt non idem est . Wäliselt sarnane tegutsemine ei tarwitse sisemiselt ühewäärtuslik olla ja ei wääri seepärast ka ühesugust wastutegutsemist . Teisest küljest jälle ei ole klassilise kooli poolt edustud kättetasukaristus liigemalt waadates ilma otstarbeta . Isegi Kant 'i absoluutse

kättetasu mõte ei ole seda mitte, sest selle wiimase ots-
 tarbeks on kategoorilise imperatiivi täitmine, rääkimata
 juba kui kättetasukaristust võetakse "objektiivse rahuldu-
 sena" või õigluse alusena, sest sell juhusel on need wiim-
 mased karistuse otstarb. Nii väidab Adolf Merkel¹⁷⁾ õigu-
 sega: "Die Vergeltungsstrafe ist "Zweckstrafe" und
 misst sich an den Bedingungen ihres Zwecks." - Pealegi
 ei puudu kättetasukaristuse edustajatel selle rõhutusel
 oma tagamõte, mida Merkel¹⁸⁾ järgmiselt iseloomustab:
 "Charakteristisch für die staatliche Vergeltung ist also,
 dass sie ihren Grund in dem Interesse des Vergeltenden an
 der Aufrechterhaltung seiner Herrschaft, der von ihm be-
 gründeten Ordnung und das Wohl seiner Schutzbefohlenen hat
 und ihr Mass in der Bedeutung der Uebeltaten für diese
 Aufrechterhaltung, wie sie in herrschenden Anschauungen
 sich spiegelt."

Ka teised tülipunktid klassilise ja modärn kooli wahel
 leiawad lahendust, kui neid lähemalt analüüseerida. Nii
 heidab klassiline kool modärn koolile ette, et wiimane
 karistuse praeventio' niks, kuritegewuse wastu kindlustus
 wahendideks (sichernde Massnahmen), tahtwat muuta, mida
 iseäranis Birkmeyer¹⁹⁾ klassilise kooli eest wäljas olles
 rõhutab, nõudes, et peaks olema kaks normide kogu: üks,
 mis karistust äramäärab ja teine kuritegewuse wastu kind-
 lustawaid wahendisi. Selle peale wõiks wastata Lilien-
 thal²⁰⁾ i lausungiga: "Es ist doch wirklich ein Streit
 um Worte, wenn man dem nun einmal nicht wegzuleugnenden
 Sicherheitsbedürfnis dadurch Rechnung tragen will, dass
 man zunächst eine Strafe im Namen der Vergeltung verhängt
 und ihr dann eine weitere Freiheitsentziehung als sichern-
 de Massnahmen folgen lässt."

Pealegi sisaldab iga karistus eneses prewentiivset
 tendentsi, nagu Merkel²¹⁾ õigusega väidab. Seda wõime
 tähelepanna nii õiguse ajaloolisel arenemisel, kui ka
 igapäises elus mittejuriidilise karistuse suhtes, kus ka-

ristuse otstarbe alust , seda alust , mille peale kriminaal-
ristatakse selleks , et karistataw tegu enam ei korduks .
Sama tendents ei ole ka positiiwsele nuhtlusseadusele wõõ-
ras, (muidugi iseasi kuiwõrd otstarbekohaselt wäljendud),
waatamata wastupidiste teoreetiliste seletuste peale ; wä-
hemalt maksab rahwa õigusemõistes kahtlemata arusaamine , et
karistakse sellepärast , et teinekord enam kuritegu korda
ei saadaks .-

Järjekorraline etteheide modärn koolile kättetasu ka-
ristuse edustajate poolt oleks wäide, et esimesel puudub
karistuse mõõt, mis ainult õiglasest kättetasust kordasaadetud
teo eest wõiwat seista.-

On sarnane mõõt wõimalik ? Selle peale wastab Prins²²⁾
õigusega eitawalt . Wõi tuleb laskuda põhimõtte ni : " si
membrum rupit talio esto" ? Kuid see oleks ainult naiiusus ,
sest waewalt wõiks ebaõiglasemat karistust olla ka kättetasu
põhimõtte seisukohalt . Nii siis mitte kättetasu eneses ei
seisa karistuse mõõt , waid selles, mida selle kättetasuga
tahetakse kättesaada , see on karistuse otstarbe . Nii
Adolf Merkel :²³⁾ " Das natürliche Mass der Strafe aber liegt
in den Bedingungen , unter welchen sie ihren Zweck unter
besonderen Einrichtungen und Vorschriften ; die bürgerliche
möglichst geringerer Schädigung menschlicher Interessen zu
erfüllen vermag . " Sama mõtet rõhutab Lilienthal²⁴⁾ ühenda-
des kättetasu ja otstarbe mõtet karistuses : "Vergeltung
liegt in der Verhängung eines Übels überhaupt , die Grösse
des Übels und damit die Gerechtigkeit der Vergeltung wird
durch den Strafzweck bestimmt . "

Nii wõib tõeline karistuse mõõt ainult selle otstar-
bes seista ja ainuke õiglasest kättetasu alus on karistuse
otstarbe .

Milles seisab aga karistuse otstarbe ? Uldiselt wõib
selle peale wastata mottoks wõetud Prins ' i lausungiga :
" Concilier le maximum possible de sécurité sociale avec le
minimum possible de souffrance individuelle . " Kuid tsitee-
ritud lausung on ainult üldprintsip ja piiritleb õieti ka-

22) Prins, ibid. Lhk. 92. -

23) Merkel, ibid. Lhk. 234. - von Verbrechen und Strafe, Lhk. 212. -

24) Lilienthal, ibid. .

19) riatataka seljeka . et karistatwateq enam aikordika (19)
20) Sams tendants ei ole ka positiivasele wuhliuassadusale w6002
ras. (muidugi isesei kiw6rd otatropokohaseit w6j6ndu112)
wastamata wastuididiate teoretilliate seljate pesle : w6-
hemalt makasb raws 6rgan6idiate kahllemata aruamaine . et
karistatka selj6p6rat . et t6mnekord enam kritegu korda
ei saadaka . -

22) On arnanne m66t w6imalik ? Selle pesle wast6p Prins
6iguusea eitwailt . W6i tuleb laskuda p6him6ttenei : " ai
membrum rupit talio esto" ? Kuid see oleks ainult naawana .
sest wawailt w6ika e66igilaaemat karistat olla ka k6ttetasu
p6him6tte seisukohalt . Ni aia mitte k6ttetasu enesea ei
seia karistuse m66t . waid selles , mida selle k6ttetasu
tahetakse k6ttasada . see on karistuse otatrop . Ni
Adolf Merkel : " Das nat6rliche Mass der Strafe aber liegt

in den Bedingungen , unter welchen sie ihren Zweck unter
m6glichst geringerer Sch6digung menschlicher Interessen zu
erf6llen vermag . " Sams m66t r6pudat Lilienthal 66nd6-
des k6ttetasu ja otatrop m66t karistuse : "Vergeltung
liegt in der Verh6ngung eines Uebels 6berhaupt , die Gr66e
des Uebels und damit die Gerechtigkeit der Vergeltung wird
durch den Strafzweck bestimmt . "

Ni w6id t6eline karistuse m66t ainult selle otatar -
des seisus ja ainike 6igilaa k6ttetasu alus on karistuse
otatarp .
Milles seisab see karistuse otatarp ? Uidiseit w6id
selle pesle wastata m66toka w66t6p Prins ' i laanangiga :
" Concilier le maximum possible de s6curit6 sociale avec le
minimum possible de souffrance individuelle . " Kuid taitee-
ritud laanang on ainult 66pripintsiip ja piiritleb 6ietti ka-

ristuse otstarbe alust , seda alust , mille peale kriminaal-
seadustik omas kogus peab tuginema . Kriminaalseadustik aga
on kogu norme ning üksikud normid kaitsewad teatawaid, laias
mõttes , ühiskondlikke wäärtusi . Järjekult peab ka igal
normil oma eriotstarb olema, ainult waid need eriotstarbed
jooksewad ühisesse põletispunktisse kokku , põletispunktisse,
milleks eelpooltoodud Prins 'i lausung on .

Neist karistuse eriotstarbeist / speziellere
Zwecke / toob Adolf Merkel ²⁵⁾ näitusena järgmised : " Zu
diesen speziellen Aufgaben gehört z.B. die Kennzeichnung der
Tat als einer zu missbilligenden : die Beruhigung derer ,
welche durch Verbrechen in Unruhe versetzt worden sind ; die
Gewährung einer Genugtuung für diejenigen , in deren Rechts-
sphäre Verbrechen eingegriffen haben ; die Verhütung von
eigenmächtigen Akten der Vergeltung und von Friedensstörun-
gen ; die Annullierung der schädlichen Wirkungen der Ver-
brechen in der Seele der Schuldigen selbst und derer, welche
zur Begehung von Verbrechen geneigt sind ; die Wahrung und
womöglich Erhöhung der Achtung vor den jeweils in Betracht
kommenden Interessen und der zu ihrem Schutze bestehenden
besonderen Einrichtungen und Vorschriften ; die bürgerliche
Besserung und bzw, die Unschädlichmachung der Verbrecher
oder , allgemeiner , die Herbeiführung solcher Zustände , in
welchen dieselben entweder nicht mehr gewillt oder nicht
mehr imstande sein würden, Verbrechen zu begehen (in älte-
rer Zeit die Versöhnung der beleidigten Gottheit , die
Wiederherstellung des Friedens unter den beteiligten Sip-
pen , die Wiederherstellung der Ehre des Verletzten) usw."

Nii siis , kui üksikuid olewaid karistusnorme ,
wõi nende rühmitusi , arwustada , wõi uusi karistusnorme
ülesseada , peab arwesse wõtma nende üksikute normide , wõi
rühmituste , eriotstarbeid . Sellest metoodist tulebki
kinnipidada käesolewas töös , niihästi lühikeseajalise kin-
nipidamise karistuse üldkriitikas , kui ka wahendite waat-

26) Birkmeyer . ibid. Lhk. 56 - 57 .-

25) Merkel , ibid. Lhk. 206 .

... mis lühikesajalise kinnipidamise karistuse asat
... wõivad täita .-
... Kõigi eeltooduga seismiseks wõttes karistuse kriite-
... riimi antes üldse, wõimegi saada järgmisele ülendamisele -
... lühikesajalise kinnipidamise karistuse (kui ühe karistu-
... se liigi) üldkriteeriume .-

II.

... LÜHIKESAJALISE KINNIPIDAMISE KARISTUSE ÜLDISE
... PÄRAMISE KÄRISTUSE ÜLDISE
... Aandus lühikesajalise kinnipidamise karistuse üldi-
... asele karistusele , peab tähendama , et selle karistuse
... kaitseid , mis saadakse seiskorras , kui ta praegu karistu-
... se praktikas on , wawalt leidub . Klassilise kooli edusta-
... jad kaitsewad seda karistuseinstituti rohkem kätteta-
... printsiibi ülewaheldamiseks kriminaalõiguses , kui sellepär-
... rast , et ta karistuse praktikas häid tagajärgi annaks . Ni-
... wäidab Birkmeyer , et kui modern kooli õnustajad järjekind-
... lad tahawad olla , siis nad lühikesajalise kinnipidamise-
... karistuse karistuseinstituti eemaldama pidawat , sest et
... see wiimane karistus ei õrhitumatawolt , parandawolt aga
... kahjutakategawolt ei mõjuwat , kunnas aga : " wir Vertreter
... der klassischen Schule der Ansicht sind , dass sie zwecks
... Vergeltung für geringfügige Rechtsbrüche ganz unentbehrlich
... sei ."
... lühikesajalise kinnipidamise karistuse praktika-
... tagajärge antes on aga isegi selle karistuse liigi silma-

paistwamad kaitsjad rohkem kui skeptilised". Nii wäidab
Wach²⁷⁾ Liszt'iga kinnipidamise karistuse üle polemisee-
rides, et iseäranis wäiksed wanglad kinnipeetawate peale
halbasti mõjuwad: "Das sind die Stätten der kurzzeitigen
Freiheitsstrafen. Dort empfangen die Neulinge des Verbrechens
in Verderben stiftender Gemeinschaft unter der Leitung er-
grauter Sünder die eigentliche Verbrechersignatur. Das
vielgehörte Schlagwort von den Elementarschulen des Ver-
brechens trifft die Wahrheit." Ja edasi: "Die kurzzei-
tige Freiheitsstrafe aber ist in ihrer jetzigen Gestalt,
in der Form der "einfachen Freiheitsentziehung" vollzogen
in Gemeinschaftshaft, ohne genügende Aufsicht und Arbeit,
wertlos, ja schädlich: sie schreckt nicht ab, sie bes-
sert nicht, sie verdirbt."

Seda kõik, mis Wach praegu tsiteeritud ridades
wäidab, wõtawad modärn kooli edustajad täiesti omaks ja
rõhutawad, nagu näit. Liszt, sama halbuse kirjutustes lü-
hikeseajalise kinnipidamise karistuse wastu. -

Selle peale waatamata on klassilise ja modärn
kooli edustajatel lühikeseajalise kinnipidamise karistuse
suhtes oluliselt lahkuminewad seisukohad. Nii klassiline
kool arwustab lühikeseajalist kinnipidamise karistust pea-
asjalikult selle wiimase täidesaatmise suhtes. Nagu eel-
toodud Wach 'i wäidetest näha, käib tema arwustus just lühi-
keseajalise kinnipidamise karistuse täidesaatmise modus' e
kohta. Modärn kooli edustajad ei näe aga nimetud karistuse
halbust mitte üksi tema täidesaatmise modus' es, waid ei-
tawad lühikeseajalist kinnipidamise karistust kui karistus-
wahendit üldse. Nii ütleb Liszt²⁸⁾, et tema ja teiste (Lishti
edustud modärn kooli kuuluwate) ettepanekud lühikeseajali-
se kinnipidamise karistuse suhtes lähewad wälja eeldusest:
"dass der Misserfolg der kurzzeitigen Freiheitsstrafe nicht
in der heute üblichen, daher zufälligen Art des Strafvoll-
zuges, sondern in der notwendigen und bleibenden Eigen-

27) v. Liszt : " Strafrechtliche Aufsätze und Vorträge . I . anne , lhk. 512.

28) v. Liszt : ibid. Lhk. 515.-

in der Form der " einfachen Freiheitsentziehung " vollzogen
 in Gemeinschaftshaft , ohne genügende Aufsicht und Arbeit ,
 wertlos , ja schädlich ; sie schreckt nicht ab , sie bes-
 sert nicht , sie verdirbt . "

grüner Sünden die eigentliche Verbrechenstatur . Das
 vielgehörte Schlagwort von den Elementarschulen des Ver-
 brechens trifft die Wahrheit . " Ja dabei : " Die kurzei-
 tige Freiheitsstrafe aber ist in ihrer jetzigen Gestalt ,

in der Form der " einfachen Freiheitsentziehung " vollzogen
 in Gemeinschaftshaft , ohne genügende Aufsicht und Arbeit ,
 wertlos , ja schädlich ; sie schreckt nicht ab , sie bes-
 sert nicht , sie verdirbt . "

Seda köik , mis Wach praegn faiteeritub ridabas
 wötawad modärn köoli ednatajad täietäi omaks ja
 röhntawad , nagn näit . list , asms halpuai kirjutasas lü-
 hikasajalise kinnipidamise karistuse wastu . -

Selle peale wastamata on klassilise ja modärn
 köoli ednatajad lühikasajalise kinnipidamise karistuse
 ahtes opuliseit fahkminwad seiwakohad . Mit klassilise
 köoli arwustab lühikasajalist kinnipidamise karistust pes-
 ajalikult selje wiimase täidesaatmise ahtes . Nagn sel-
 toodud Wach ' i wäidest näha , köip tema arwustas just lübi-
 keesajalise kinnipidamise karistuse täidesaatmise modus ' e
 köhta . Modärn köoli ednatajad ei näe aga nimetud karistuse
 halpuat mitte ükski tema täidesaatmise modus ' es , waid ei-
 tawad lühikasajalist kinnipidamise karistust kui karistuse
 wendit üldse . Mit ütleb Liszt , et tema ja teiste (Liszt)
 ednatud modärn köoli kuulwate) ettepanekud lühikasajali-
 se kinnipidamise karistuse ahtes lühewad wälja selduust :

" dass der Misserfolg der kurzzeitigen Freiheitsstrafe nicht
 in der heute üblichen , daher zufälligen Art des Sträfvoll-
 zuges , sondern in der notwendigen und bleibenden Eigen-

art des Strafmittels seinen letzten Grund hat." ²⁹⁾
Nii eitab modärn kool kriminaal õiguses lühikeseaja-
list kinnipidamise karistust põhimõtteliselt. Aluseks sel-
leks põhimõtteliseks eituseks on modärn koolil kõige pealt
selle karistuse liigi otstarbekohatus. On ju otstarb see,
mis karistuse iseloomu peab äramäärama. Karistuse otstarb
aga seisab, nagu Liszt ²⁹⁾ ja teised silmapaistvamad modärn
kooli edustajad seda rõhutavad, kolmes awalduses, mis karis-
tus esile kutsub, ja nimelt hirmutuses, paranduses ja kah-
jutaks tegemises. Lühikeseajalisel kinnipidamise karistusel
aga ei olewat ärahirmutawat mõju, sest et ta selleks kül-
lalt wali ei ole, parandawalt ei süütwat ta aga mõjuda oma
lühikese kestwuse tõttu, kuna kahjutaks tegemiseks see ka-
ristus üldse määratud ei ole. Nii tuleb wälja, on lühike-
seajaline kinnipidamise karistus "inutile, par conséquent
injuste, irritante," nagu Bonneville de Marsangy ütleb. ³⁰⁾

Mis puutub teistesse modärn kooli edustajate wäide-
tesse lühikeseajalise kinnipidamise karistuse wastu, siis
käiwad need rohkem selle karistuse suhtes tarwitusel olewa
täidesaate modus 'e kohta ja, nimelt, rõhutawad pahesid,
mis Wach eelpool tsiteeritud ridades ettetoob. 1889. aasta

Kokkuwõttes seisab peasüüdistus lühikeseajalise kin-
nipidamise karistuse suhtes selles, et selle karistuse kand-
mine kuritegewusliste kalduwustega isikutele kuritegewuse
kooliks on, pesaks, kus ka need kuritegewuslised kalduwused
wäljaautakse, mis weel karistatawa isikus ei olnud wälja
lõõnud ja kus ilmsiks tulnud kuritegewuslised kalduwused suu-
reks paisuwad, toites ennast wanemate ja suuremate kuri-
tegijate isiklikust mõjust, missugune mõju sünnitabki, nii
õelda, wangla moraaali. Ei ole ju ses midagi imestamisewää-
rilist, kui selle wangla moraaali järele kõik awaliku ühis-
kondliku moraaali wäärtused loetakse ebawäärtusteks ja selle
asemele asub kuritegewuse moraal, mis on sihitud ühiskonna
wastu, kes kinnipeetawad enesest on äratõuganud. Et aga

lühikeseajaline kinnipidamise karistus enamuse kõigist tar-
witusele tulewatest karistustest wälja teeb, nii wäidab
Rosenfeld,³¹⁾ et Saksa riigikriminaalseadustiku järele määra-
tud karistustest 1882 - 1887 aastal kinnipidamise karistus
alla 3 kuu 53% wälja teeb, siia juure tuleb arwata weel kin-
nipidamise karistus, mis raha trahwi asemele astub, kui
wiimast pole wõimalik sissenõuda, -siis, wõib öelda, ühis-
kond kogub, organiseerib ja õpetab wälja wanglates, mis
lühikeseajalise kinnipidamise karistuse kandmiseks määratud,
oma waenlasi - kuritegewusliste kalduwustega isikuid.

Seda wäidet kinnitab ka Sacker³²⁾ oma juurdluses
retsidiwismi üle. Nii toob Sacker andmeid Prantsuse krimi-
naalstatistikast aastast 1888, mille järele retsidiwisti -
dest 70,7% enne olid karistatud kinnipidamise karistusega
alla ühe aasta. Selle juure tähendakse Prantsuse "Compte
générale de l'administ. de la justice crim. en France"³³⁾ :
"C'est la classe des libérés de courtes peines d'emprison-
nement, qui contribue exclusivement à l'accroissement de
la récidive." Selle wiimase wäite wastu waewalt küll kee-

Sama pilti näitawad Sacker 'i poolt toodud andmed
retsidiwismi kohta Saksamaalt aastatest 1882 - 1889, mille
järele kõigist retsidiwistidest circa 70% olid enne kandnud
kinnipidamise karistust kestwusega alla 3me kuu.

Peale selle toob Sacker³⁴⁾ kuriooseid konkreetseid
näiteid sellest, kuidas retsidiwistid kümneid ja isegi
sadasid kordasid ennemalt karistatud olid. Sarnases karistu-
ses langeb lõwiosa muidugi lühikeseajalise kinnipidamise
karistuse arwele. Et karistus sarnastel juhustel, ja
Sacker 'i tõenduse järele ei olegi need just harwad juhu-
sed, farsiks muutub, on selge ilma pikema harutuseta.

Seepärast on mõistetaw, kui terwe rida teadlasi
ja praktilisi tegelasi karistuse alal kõige kategoorilise-
malt lühikeseajalist kinnipidamise karistust eitawad. Nii
toob Rosenfeld oma eelpool tsiteeritud töös hulga autori-
teetseid hukkamõistwaid otsuseid lühikeseajalise kinnipi-

damise karistuse suhtes mitmesugusest rahwusest ja mitme - sugusesse woolu kuuluvatelt tegelastelt kriminaal õiguse ja kriminaal poliitika põllul .

Nende lühikeseajalise kinnipidamise karistuse wastaste hulgas ei puudu nimed , nagu Prins , Lombroso , v. Holtzendorff . Ja mitte üksi teoreetikud , waid ka praktikud , nagu Schmölder , kes lühikeseajalise kinnipidamise jaoks määratud wanglaid nimetab " systematische Ver - schlechterungsanstalten " . Ei ole põhjust kõigi nende te - gelaste , nii teoreetilisel kui praktilisel alal , arwamisi tsiteerima hakkata , sest kõiki neid arwamisi wõib kokku wõtta kahte wäitesse , mis juba eelpool ettetoodud esitud on , nimelt , et , esiteks , lühikeseajaline kinnipidamise karistus ei wasta põhimõtteliselt karistuse otstarbele , s.o. ei hirmuta ega paranda , rääkimata kahjutaks tegemisest , ja teiseks , et selle karistuse täidesaatmine , nagu see üldiselt praktiseeritaw , tekitab , kaswatab ja koolitab kuritegijaid .-

Õieti selle wiimase wäite wastu waewalt küll kee - gi meie ajal waidlebki . Umbes pool aastasada kestnud wõit - lus lühikeseajalise kinnipidamise karistuse wastu on küllald - laselt walgustanud juurdlusel olewa karistuse liigi kahjulik - kust tema praktiseeritawal kujul .-

Et nüüd seisukohta wõtta selle , meid huwitawa , ka - ristusliigi kohta ja kriitiliselt juurelda ettetoodud wäi - teid lühikeseajalise kinnipidamise karistuse suhtes , selleks on kõige pealt tarwis äramäärata , missugust kinnipidamise karistust tuleb käesolewas töös lugeda lühikeseajaliseks .

35) Liszt soovitas kinnipidamise karistust alla 6 nädala päris ära kaotada . Peale selle on teisi ettepanekuid , kus alamäär on 10 ja 14 päewa . Rosenfeld oma eelpool tsitee - ritud töös loeb nähtawasti kinnipidamise karistuse lühikese - ajaliseks , kui selle kestwus on alla 3 kuu . Wähemalt sta - tistilisi andmeid tuues tõmbab ta piiri karistuse wahel kestwusega üle ja alla kolme kuu . Ka Sacker ' i juures on

eelpooltsiteeritud töös sama piir tõmbatud, ainult Prantsuse statistikast võetud andmete juures on see piir tõstetud ühe aastani. Käesolevas töös aga tuleb mõista lühikeseajalise kinnipidamise karistuse all kinnipidamise karistust kuuni ühe aastani. See piir on tarvitud sellepärast, et Kriminaal Seadustiku eelkawas suuremalt jaolt see ülemäär on võetud piiriks, mis eraldab kergemat kinnipidamise karistust raskemast. Küll on ka samas kawas teisi piirisi enamasti kolm ja kuus kuud, kuid nende määrade juures ei olnud põhjust peatama jääda, sest et kinnipidamise karistus, mille ülemäär on üks aasta kahtlemata ka on mõeldud lühikeseajalisena - on ju aresti alamäär (§ 15) kawas üks päev ja wangistuse alamäär kaks nädalat (§ 14) ja neist alamääradest algab lühikeseajalise kinnipidamise karistuse redel, mis lõpeb ühe aastase ülemääraga. korra vastu eksinud, kohatu on?

Muidugi võidakse etteheita, et sarnane piiriteluks teoreetiliselt põhjendamata on, sest mispärast just aasta, mispärast mitte kümme päeva, kaks nädalat, kolm või kuus kuud? Kuid sedasama võib küsida neilt, kes teised määrad on ettenäinud. Nende poolt on seesama põhjendamata ja käesolevas küsimuses teoreetiliselt arvus kindlaks määratud piiri põhjendada ei näi üldse võimalik olevat. Ja õieti ei olegi sell suuremat tähtsust. Ei hoia ju ka õieti keegi autori teetsemaist selle küsimuse käsitajaist kramplikult kindlast arwulisest piirist kinni. -

Asudes ettetoodud seisukohtade lähemale kriitilisele waatlusele olgu kõige pealt klassilise kooli poolt ettetoodud seisukoha suhtes öeldud, et see weel midagi ei ütle, kui klassilise kooli edustajad rõhutavad, et lühikeseajaline kinnipidamise karistus kättetasu mõtte ülewalhoidmiseks tarwilik on, sest, nagu eelpool nägime, ka kättetasul on oma sihid, nii et õieti see otstarb, mis kättetasul sell või teisel juhusel on, käesolevas küsimuses mõõduandwaks jääb. Nii et klassilise kooli poolt ettetoodud üldise kättetasu mõtte ülewalhoid ei õigusta teoreetiliselt lühi-

keseajalise kinnipidamise karistuse alalhoidu . Mõõduandwaks jääb waid see , missugune otstarb teatawal juhusel kättetasu õigustab ja kas ettenähtud lühikeseajaline kinnipidamise karistus sellele otstarbele wastab .

Mis puutub aga modärn kooli seisukohta , s.o. lühikeseajalise kinnipidamise karistuse üldisse põhimõttelisse eitusse , siis ei saa selle seisukohaga tema üldisel kujul mitte päri olla . Modärn kooli seisukoha nõrkus on just selles , et ta üldine on . Ja see üldsus on isegi wastolus selle kooli põhimõtteliste algseisukohtadega . Õpetab ju modärn kool , et kuritegija isik on see lähtekoht , millest karistamisest tuleb wälja minna , s.o. inimese indiwiiduaalsus on baas , millest karistuse määramine oleneb . Kuidas wõib siis wäita , et lühikeseajaline kinnipidamise karistus kõigi isikute suhtes , kes õiguslise korra wastu eksinud , kohatu on?

Kui selle wiimase wäite alusel seista , siis peaks oletama , et õigusliku korra wastu eksijail kõigil midagi ühist on , ainult sell juhusel wõiks öelda , et see wõi teine karistuse liik üldiselt kõigi suhtes tarwilik , wõi otstarbekohatu on . Nii tuleks wälja , et delinkwentide iseloomus , ütlemine ühelt poolt isiku juures , kes teist sõnaga haawas , wõi hooletuse tagajärjel wigastas ja teiselt poolt elukutselise warga , wõi hulkuri juures on süüteo suhtes ühiseid joonesid . Sarnane oletus oleks käegakatsutawalt absurd .

Niisama ekslik kui käsitatud üldine seisukoht lühikeseajalise kinnipidamise karistuse wastu isikute suhtes , on ta ka süütegude suhtes . Sama , mis isikute kohta öeldud , maksab ka tegude kohta . Ei saa ju isikut teost lahutada ja teod on ja jääwad üheks aluseks , mille järele isiku üle otsustakse . Nii iseloomustab teataw süütegu juba iseenesest , muidugi teatawal määral , isikut . Seepärast ei saa öelda , et kui lühikeseajaline kinnipidamise karistuse ühe süüteo liigi suhtes põhimõttelikult kasutu wõi kahjulik on , - siis see üldse kõige selle karistuswahendi alla käiwate süütegude suhtes maksab .

Nii muudugi põhimõtteliku, kuidas tegelikult selle kristi-
 -praksise teadmine on, see on teine küsi-
 -mus. Mis arusaad on aga need alused, mis moodustavad kooli-
 -edustajat arusaade üldisele seisukohale lühikesesajalise kin-
 -nipidamise kristi- ja teaduse vahel? Lühidalt, avarim
 -egitator nimetud kristi- ja teaduse vahel, läheb oma seisukoha
 -teoreetilisel põhjendusel välja väitest, et lühikesesajaline
 -kinnipidamine kristi- ja teaduse vahel ei ole otstarpe. Ka-
 -risti- ja teaduse vahel ei ole ühtegi ühtset kolmas tegu-
 -se, ühelt misarusaadest kristi- ja teaduse vahel, e. o. ka-
 -taka tegemise, ärastatamise ja parandamise. See
 -lühidalt, mis põhjendab mõnda kooli- ja teaduse
 -kannatust, aga jällegi üldine on. See, nagu eelpool nägime,
 -on kristi- ja teaduse vahel äärmiselt üldprintsiidid, mis
 -kondlikult kristi- ja teaduse vahel, eriti kristi- ja te-
 -aduse vahel, on sama palju kui õigusealised (Rechts-
 -gut), mis kristi- ja teaduse vahel. Nende eriliste kristi-
 -otstarpete vahel tuleb arvestada Merkel'iga, mis on teaduse seiu-
 -kohale, mille järel erilised kristi- ja teaduse otstarped, oma
 -mitmekesisuse ja muutuvuse tõttu kultuurilisel arengul, ole-
 -tavad. Nii nagu toob Merkel eelpooltoodud
 -riid erilised kristi- ja teaduse otstarped, võtame neist, näit-
 -üks - nende vahelamine, mille õigusealised kristi- ja te-
 -aduse vahel. Ütleme, üks kodanik harrastab teist sõna või
 -tegu. Võib juhtuda, et ükski lühidalt, mis on teaduse ka-
 -risti- ja teaduse vahel, on see - ei kahtlata tegemine,
 -ärastatamine, aga parandamine. Ütleme, on muud tüüpi
 -korraldus ja see kodanik, kahtlata tegemine ei või ju-
 -delikult tähtsustada pärast kõne alla tule, parandamiseks
 -pole mingit põhjust, sest et teo korrasajal mingid kri-
 -teguvused kaaluvad ei ole, ärastatamiseks ei ole aga
 -vastavalt sõnad, mis just selle isiku peale ärastat-
 -tavaliselt võivad, ei või ju võrdlemise tähtsustada delik-
 -t pärast väljast sõnad teadusele võtta, see kahtlata

ühiskondlist õigluse mõistet /, mis peab siis sarnasel juhusel tegema? Liszt' i poolt ülesäetud karistuse otstarbete järele tuleks karistamata jätta, sest, et karistus ei wasta ühelegi ülesäetud otstarbele. Karistamata jätmise aga ei wastaks üldisele karistuse printsiibile, mille järele karistus kõiki ühiskonna liikmeid õigusewastaste tegude wastu peab kaitsma, s.o. laias mõistes kuritegewuse wastu, sest kahjusaja tunneks ennast seadusliku kaitseta ja wõiks kergesti omaabi poole pöörduda, mis aga omakorda oleks õigusliku korra eitamine. Nii ei ole Liszt' i poolt ülesäetud karistuse lähemad otstarbed küllaldlased selleks, et kõigil konkreetsetel juhusel karistuse määramisel neist wõiks wäljaminna. Kahjutaks tegemine, ärahirmutamise, parandamine on waid ainult kolm karistuse eriotstarbet paljude teiste eriotstarbete hulgas. -

Teiseks ei saa päri olla modärn kooli wäitega, et lühikeseajaline kinnipidamise karistus ei wasta ühelegi kolmest selle kooli poolt ülesäetud karistuse eriotstarbele. Õieti, kuidas wõiks nii üldiselt midagi wäita - on ju süütegude liike määramata arwul, samuti kuritegijaid. Et lühikeseajaline kinnipidamise karistus juba oma iseloomu tõttu kahjutaks ei tee, ega ei paranda, sellega wõib nõus olla. Sama ei saa aga selle karistuse ärahirmutawa tegewuse kohta öelda. Kõige pealt kui juurelda, kas lühikeseajalisel kinnipidamise karistusel on ärahirmutaw mõju wõi ei, peab küsima: kelle suhtes? Awalduwad ju õigusliku korra wastu sihitud teod kõige mitmekesisemates deliktides, algades n.n. politseideliktidega, ütlemisega, näit. awaliku rahu rikkimisega, ja lõpetades mõrtsukatöödega, rööwimistega j.t. Wõib siis öelda, et üks wõi teine karistusliik ei ole üldiselt hirmutaw kellegile. Waewalt. Kuigi, käesolewal juhusel, lühikeseajaline kinnipidamise karistus ei ole hirmutaw elukutselisele kuritegijale, siis ei saa sellest weel järeldada, et ta seda ei ole ausale kodanikule, kes selle, oma ühiskondliku aususe, peale waatamata, waatama-

ta selle peale , et tall see , mida Liszt nimetab " antisociale Gesinnung " puudub , ometigi õiguslikku korda rikub . Õige küll , Liszt soovitab nuhtlusseadustikust väljajätta politseideliktid , kuid see aus kodanik ei saada üksi politseidelikte korda , waid ka tõsisemaid õigusliku korra rikkeid , - tuletame , näit. , meelega delikte , mis on tingitud hooletusest tema mõlemil - negligentia ja luxuria - kujul . - Ja kuigi politseideliktid nuhtlusseadustikust väljajätta , wõib siis nende peale repressioonide abil reageerimata jätta ? Muidugi mitte . See tähendaks ühe osa õigusväärtuste kaitseta jätmist . Ütleme , näit. , et awalik rahurikkumine ei oleks karistataw - sellega häwineks õigusväärtus , mis wõimaldab awaliku rahu maitsemise . Ühe sõnaga , ka politseideliktide peale tuleb repressioonidega reageerida , olgu nad nuhtlusseadustikku üleswõetud , wõi seisku eraldi .

Nii siis , on olemas hulk õigusliku korra rikkeid - nii politsei kui ka teisi delikte - mida korda saadawad harilikud ausad kodanikud . Need kodanikud wääriwad karistust , kui tahetakse õiguslikku korda ülewalhoida ja nende kohta ei saa õelda , et lühikeseajaline kinnipidamise karistus otstarbetu oleks , ei saa õelda , et see karistus neid harilikke , ausaid kodanikke ei hirmutaks . Just neile , ausaile õigusliku korra wastu eksijaile , on lühikeseajaline kinnipidamise karistus hirmutuseks . On ju rahwasse aegade jooksul sissekaswanud waade , et kinniistumine on häbistaw . Häbistaw on ta aga just harilikkudele ausatele kodanikkudele , mitte aga professionaalsetele kuritegijatele , kes oma suhtes üldist eetikat makswaks ei loe , waid oma kuritegelise moraali järel , mis wanglates väljakujuneb , käiwad .

Nii siis , on otstarbekohane tarwitada lühikeseajalist kinnipidamise karistust deliktide suhtes , millest järeldada ei saa , et nende kordasaatjad antisotsiaalsest meelusest juhitud oleks tegutsenud , s.o. et nad kuritegijad kitsamas mõttes oleks .

Kuid pooldades käesolewas töös lühikeseajalist kinni-

pidamise karistust teatawate deliktide suhtes , tuleb tähen-
dada , et seda pooldamist , kui põhimõttelist tuleb wõtta,
s.o. niisuguse pooldamisega ei ole weel õeldud , et lühike-
seajaline kinnipidamise karistus sarnasel kujul peab teostu-
ma , nagu ta praegu teostub.

Mis puutub selle karistuse liigi teostusse praegu-
sel kujul , siis tuleb seda täiesti eitada, nii et ses suh-
tes ei saagi teist seisukohta olla , kui seisukoht , mis õel-
pool toodud ja mida nii hästi lühikeseajalist kinnipidamise
karistust eitajad , kui ka põhimõttelised pooldajad , akt-
septeeriwad .-

Lühikeseajaline kinnipidamise karistus tuleb koguni
teist wiisi teostada , kui seda praegu praktiseeritakse ,
nii et see lühikeseajaline kinnipidamise karistus , mis siin
soowitatakse , on õieti üks liik karistuswahenditest , mis tu-
lewad asetada sama karistuse asemele tema praegu praktiseeri-
tawal kujul.-

Nii et , missugune peaks olema siin soowitatud lü-
hikeseajaline kinnipidamise karistus , seda näeme järgmises
peatükis , mis räägib neist karistuswahenditest , millega
tulewad täita normid , mis lühikeseajalise kinnipidamise ka-
ristuse (praegusel kujul) kaotusel ilma sanktsioonita jää-
wad .-

Arusaadawalt tuleb suures osas sellest alast , kus
lühikeseajaline kinnipidamise karistus praegu tarwitusel, te-
ma wastu ka põhimõtteliselt olla, sest see osa, kuhu see ka-
ristus uuel kujul jääda wõib , on õieti wäike selle alaga ,
kust ta täiesti ära kaotada tuleb , wõrreldes . Ja ära kao-
tada tuleb igasugune lühikeseajaline kinnipidamise karistus
nende deliktide suhtes , mis wäljendawad delinkwenti kurite-
gewuslisi kalduwusi . See on , siin tuleb asuda täiesti sa-
male pinnale , mis modärn kooli juures wastuwõetud . Selle
seisukoha kohta maksawad ka kõik need põhjendused , mis mo-
därn kooli poolt esitud ja siin ettetoodud .

Järjekult jääb järele suur ala, kust lühikeseaja-

line kinnipidamise karistus tuleb väljatõrjuda ja teised karistuswahendid sinna asetada. Missugused aga oleksid need karistuswahendid, mis lühikeseajalise kinnipidamise karistuse asemele võiksid astuda, sellest järgnevas peatükis.

Selle juures peaks aga lubata, mitte sündslik olema, et reformeeritud lühikeseajaline kinnipidamise karistus võiks olla veel lühikeseajalise, kui praegune.

Selle juures peaks aga lubata, mitte sündslik olema, et reformeeritud lühikeseajaline kinnipidamise karistus võiks olla veel lühikeseajalise, kui praegune.

Selle juures peaks aga lubata, mitte sündslik olema, et reformeeritud lühikeseajaline kinnipidamise karistus võiks olla veel lühikeseajalise, kui praegune.

M I S S U G U S E D K A R I S T U S W A H E N D I D T U L E W A D A S E T A D A L Ü H I K E S E A J A L I S E K I N N I P I D A M I S E K A R I S T U S E A S E M E L E ?

Käesoleva peatüki ülesanne ei ole juurelda ei pealkirjas mainitud karistusewahendite ajaloo ega nende suhtes esitud projektide tekkimise üle. Samuti ei ole selle peatüki ülesanne esitada kõiki karistuswahendisi, mis kunagi lühikeseajalise kinnipidamise karistuse asemel on soovitatud tarvitusele võtta. On vaid käesoleva peatüki ülesanne käsitada neid karistuswahendisi, mis, eelpooltoodud üldseisukohti silmas pidades, oleksid kohased, näit., Kriminaal Seadustiku eelkawas tarvitatawa lühikeseajalise kinnipidamise karistuse asemele astuma. Selle juures jääb ära üksikasjalisem esitatawate wahendite kirjeldus ja põhjendus seal, kus need wahendid oma iseloomu suhtes täielikult kokkulangewad modärn kooli poolt üldiselt soovitatud wahenditega.

Kõige esimene karistuswahend, mis tuleks asetada lühikeseajalise kinnipidamise karistuse asemele tema praegusel kujul, oleks sama karistus uuel, reformeeritud kujul. Nimelt tulewad lühikeseajaliselt kinnipidamise karistuselt võtta need küljed, mille vastu kriitika eriti kõigis laagri-

tes oli juhitud .-

Kõige pealt tuleb muuta praeguse ühiskinnipidamise üksikkinnipidamiseks. - Seda kõige pealt sellepärast, et anda karistusele tõsisemat iseloomu, sest ühiskinnipidamisel muutuks see karistus õieti lõbusaks ajawiiteks, seda enam veel, et reformeeritud lühikeseajaline kinnipidamise karistus võiks olla veel lühikeseajalisem, kui praegune.

Selle juures oleks kinnipeetaw täiesti alluw oma eluwiisis väljatöötatud reshiiimile ning läbikäik välisilmaga ei oleks lubataw, wast ainult eriti ettenähtud juhustel. Selle juures peaks aga lubataw, mitte sunduslik, olema kinnipeetawa elukutsele wõi kalduwustele wastaw töö, nii palju kui see wõimalik. Sarnane lühikeseajaline kinnipidamise karistus oleks custodia honesta. Teda tuleks tarwitada ainult neil juhustel, kui tegemist on mitte kuritegewusliste kalduwustega isikutega, waid lihtsate üleastujatega õiguslise korra suhtes, nagu see üldiselt defineeritud eelmises peatükis .-

Üldiselt olgu õeldud, et nimetud karistuse ülesanne oleks, näit., paljudel juhustel ärahirmutaw ausate kodanikkude suhtes; ta peaks neid ärahoidma deliktidest, mis järgnewad mitte antisotsiaalsetest kalduwustest, waid mitte küllaldlasest tähelepanust (Achtung) õiguslise korra suhtes. Siis oleks sama karistus satisfaktsiooniks kannatanutele juhustel, kus teist modus 't ei leidu neile satisfaktsiooni andmiseks j.n.e., ühesõnaga, kõigil juhustel, kus mitte kuritegija, waid õiguslise korra wastu eksinud kodaniku wastu on tarwis repressiooni tarwitada. -

Niisugusel kujul lühikeseajalist kinnipidamise karistust tarwitades, ei oleks suurimat pahet, mille all sama karistus praegusel kujul kannatab - tema korruppeeriwat mõju - juba sellepärast, et nimetud karistus ei oleks üldse tarwitataw isikute suhtes, kelle juures presumeerida wõib kuritegewuslisi kalduwusi. Et ta üksikkinnipidamine oleks, siis ei wõiks üldse juttu olla ühede mõjust teiste peale.

Mis siin esitud karistuswahendi kohta kõige pealt wõidaksettetua , oleks , et ta silmaspidades üksikinnipidamise süsteemi , - liiga kallis tuleks , kuna deliktid , mille wastu wõitlemiseks nimetud karistust tarwitataks , wõrdlemisi wähesse ühiskondliku tähtsusega on . Kuid sarnane wäide oleks põhjendamata - esiteks , saaks esitud karistuswahendit tarwitada wõrdlemisi wähestel juhustel , nagu ta iseloomust juba selgub , teiseks , oleks ta ju lühikeseajaline - ütlemise , kergemal kujul I päewast 2 nädalani , raskemal - ütlemise , mitte üle 3 ^{me} kuu , sest üksikwangistus pika aja peale ei ole üldise arwamise järel soowitaw . Pealegi ei oleks selles midagi mittesoowitawat kui kinnipidamise kulud kinnipeetawa peale pandaks , maksujõuetuse puhul aga tööga tuleks tasa teenida lasta / wiimasest sisseseadest edaspidi / . Peawad ju suur osa kodanikke oma arstimise kulud , näituseks , ise tasuma , kuna see neil tihtigi haiguse tõttu raske on , mis on siis loomulikum , et kinnipeetud kodanikud oma ülespidamise kulud riigile tasuwad , kuna neil see ju kergem kui haigetel . Pealegi wastaks sarnane sisseaad täiesti ühiskondlikule õiglustundele - oled ühiskondliku korra wastu eksinud , kanna karistus ja ühtlasi sellega ühenduses olewad kulud . Sellest küljest oleks isegi siin esitud karistuse modus konsekwentsem , kui praegune kinnipidamise karistus , sest wiimane sisaldab eneses kaudselt isegi tasu - prii ülespidamine ühiskonna kulul - ja paneb kinnipeetawa privilegeeritud seisukorda wõrreldes karistamata kodanikuga , sest suurel arwul kodanikkudel ei ole päewagi wõimalik äraelada , ilma et nad oma ülespidamist enese tööga tasuks .

Nii kõrwaldaks siin esitud tasumaksmine riigile ka selle kinnipidamise karistuse pahe - nimelt et riik delinkwentile prii ülespidamise annab - mida mainitud karistuswahendile sagedasti etteheidetud .

Ka teine karistuswahend - rahatrahw , mis tuleks asetada praegu tarwitatawa lühikeseajalise kinnipidamise

38) Rosenfeld : " Welche Strafmittel können an die Stelle der kurzzeitigen Freiheitsstrafe gesetzt werden?" Lhk.SOS.

karistuse asemele , ei ole iseenesest uus , küll aga põhjalikult lahkuminew praegu tarwitusel olewast rahatrahwist. Mis rahatrahwise üldse puutub , siis on ta sõbrad kui ka waenlased peasjalikult tingitud ta täidesaate modus'est. Tall on tuliseid sõpru , nagu , näit. , Bonneville de Marsangy , kes ütleb , et rahatrahw on ³⁸⁾ "...." la plus généreuse des peines , la plus analogue au délit et la plus efficace"..

Negatiivsed küljed aga rahatrahwi juures on, nagu öeldud , ärarippuwad tema täidesaate modus 'est . Nii protesteerib selle wastu Liszt , et praegu tarwitusel olew rahatrahw alternatiivne on - kas maksad teatawa summa , wõi istud ära wastawa aja . " Es ist eine Verhöhnung der Gerechtigkeit , wenn für dasselbe Verschulden der Wohlhabende bezahlt , der Arme dagegen sitzen muss . " ³⁹⁾ Just selles, et rahatrahw kinnipidamise karistuseks ümbermuudetaw on , seisab ka teisest küljest selle karistuse nõrkus , nimelt annab see wõimaluse kodanikkudele , kellelt trahwi sisse nõudmine wõimata , sest et neil warandus puudub , aega prii ülespidamise peal äraistuda . See aga pole hulkuritele ja igasugusele kuritegewusliste kalduwustega elementile sugugi kohutaw , waid nende muutusrikkas elus ainult waheldus ja puhkus . Sellepärast on Rahwuswahelise Kriminallistliku Ühenduse / I.K.V. / poolt korduwalt ettepanud rahatrahwi kinnipidamise karistuseks ümbermuutumist ärakaotada . ⁴⁰⁾ Sellega saaks aga ainult ühest selle karistuswahendi , tema praegusel kujul , pahest üle . Jääks weel teine suurim pahe - rahatrahw ühesuguses suuruses, waatamata kodaniku warandusliku seisukorra , tema sissetuleku peale , ei lasku mitte ühewõrra kehwa ja jõuka peal .-

Neid mõlemaid pahesid wõtab Rosenfeld ⁴¹⁾ järgmiselt kokku , öeldes , et rahatrahw : " Ist ungenügend , wenn der Schuldige infolge seiner socialen Stellung selbst gegen einen bedeutenden Geldverlust wenig empfindlich ist , sie ist illusorisch , wenn der Übelthäter nichts hat - sie ist teils zu milde , teils zu hart . "

38) Rosenfeld : " Welche Strafmittel können an die Stelle der kurzzeitigen Freiheitsstrafe gesetzt werden ?" Lhk. 202.

39) v. Liszt : Aufsätze II. Lhk. 117.-

40) v. Liszt : Aufsätze II. Lhk. 118.-

41) Rosenfeld : ibid. Lhk. 203.-

... Teil on tuisaid agorn , nait .. Bonnevillie de Marsan-
... (38) ... " la plus g n rale
... des peines , la plus analogue au d lit et la plus efficace"
... Weatitwied K ljed age rchstrhw jures on , nagn
... Geldub ,  rariq wud tema t idessate modus 'est . Mit pro-
... festereid sille wactu list , et ptegr tarwituuel olaw ra-
... hstrhw alternatiwne on - kas makad festas summa , wdi
... istud  rs watswa aja . " Es ist eine Verh hung der Ge-
... richtigkeit , wenn f r dasselbe Verschulden der Wohlhabende
... bezahlt , der Arme dagegen sitzen muss . " (39) Just sille,
... et rchstrhw kinipidamisse karistwaks  bermuntwstew on ,
... seiasp ka teiasst K ljest sille karistw n rkus , nimelt
... annap see w imeluse kobanikkubele , kellelt trawi aisse -
... ngudmine w imata , seat et neil warandus p ndub , segs p ri
...  lespidamisse p el  rstatuda . See age pole hukritelale ja
... igasugasele kuritegwuliste . kalidwustega elementile agur-
... ei kohutaw , waid nende mutwarikkas elas sinit wshelidus
... ja p rkus . Seltep rast on R hwawshelise Kriminalistikk
...  bandus \ I.K.V. \ poolt kordwult  ttepandub rchstrhw
... kinipidamissekaristwaks  bermuntwstew  rstatuda .
... Sellega saka age sinit  hest sille karistwshandi , tema
... ptegwael kujul , p hest  le . J kka weel teine suurim p ne
... - rchstrhw  hesuguse suuruse , watswata kobanikk waran-
... dwaliku seiwakors , tema aiasetuleku p ele , ei lasku mitte
...  bew rra lewra ja j nka p el .
... (41) Weid w lmeid p hesid w t p Rosenfeld j rgmiselt
... kokku ,  ldes , et rchstrhw : " ist ungen gend , wenn der
... Schuldige infolge seiner sozialen Stellung selbst gegen einen
... bedeutenden Geldverlust wenig empfindlich ist , sie ist il-
... lauslich , wenn der  belth ter nichts hat - sie ist teilfa
... zu milde , teilfa zu hart . "

Mainitud pahesid aga, mis rahatrahwi tema praegusel kujul otstarbetuks teewad, pole wõimata kõrwaldada. Nii on modärn kooli poolt ette pandud rahatrahwi suuruse aluseks wõtta kodaniku maksujõud (Steuerkraft)⁴²⁾ .- Selle juures tuleks arwata määratawat trahwi protsentuaalselt aastasest tulumak- sust. Muidugi praktiliselt see kerge läbiwiia ei ole, sest tulumaks ei tarwitse igakord õiglaselt määratud olla . Et sellest üle saada, wõiks tulumaks ainult presumeeritawaks aluseks olla , kuna kaebalusel wõimalus oleks selle aluse wastu waielda, samuti wõiks kohus tulumaksu summat kui trahwimääramise alust muuta , muidugi sarnast aluse muutust motiweerides. Kodanikkudele, kes tulumaksu ei maksa - tulu wäiksuse tõttu - tuleks rahatrahwi ülemäär seaduses kindlaks määrata . Neile wõiks kohus ainult siis rahatrahwi määrata, kui nad tööjõulised on. Selle juures tuleks kohtul iga kord määratud trahwi summat otsuse motiwiwides põhjendada.

Mis aga teha töowõimetutega ? Missugust karistust neile rahatrahwi asemel määrata ? See küsimus sünnitab teoreetiliselt raskusi , praktiliselt ei tarwitse need ras- kused aga suurema tähtsusega olla, sest et tegelikult ikka- gi wähe sarnaseid karistatawaid ette tuleb . Neil harwadel juhustel , kui sarnaste isikute karistamist tarwis , wõiks neid kergematel juhustel kodanikkude hoole alla anda, wii- maste wastutusel , kui leidub sarnaseid , kes seda oma peale wõtawad, / näit. sugulased / , ei leidu aga niisuguseid hool- dajaid , siis tuleb nende asemele astuda politseiwõimul . Raskemad juhused aga ei käi lühikeseajalise kinnipidamise karistuse alla, seepärast wõib neist mööda minna .

Sarnane trahwi määramise süsteem kodaniku maksu- jõu järele kõrwaldaks rahatrahwilt tema kõige halwema kül- je - ebaõigluse . Rahatrahwiga ühenduses / ja nagu edespidi näeme ka teiste karistustega / oleks kahjutasu maksmine kahjusaaajale, kui see wiimane direkt wõi indirekt materiaal- set kahju on kannatanud . Selle juures määraks kohus juba ex officio kahjusumma kindlaks ja nõuaks süüdimõistetult

42) . Ettepanek pole uus . Juba Bentham soovitas sarnast sisseseadet
38) Rosenfeld : " Welche Strafmittel können an die Stelle der kurz-
läbiwiia . Rosenfeld , ibid. Lhk. 204.-
zeitigen Freiheitsstrafe gesetzt werden ?" Lhk. 202.

Maintud pahasid aga, mis raskendatavaks teeb, pole võitaja kõrvaldada. Nii on mõnede
otstarbetuks teevad, pole võitaja kõrvaldada. Nii on mõnede
kooli poolt ettepanud raskendatavaks teevad, pole võitaja kõrvaldada. Nii on mõnede
-Selle jures tuleks ar- (Steuerkraft) .
wata määratawast trahwi protsentuaalselt saatast tulmaks-
aust. Muidugi praktiliselt see kerge läbiwiia ei ole, sest
tulmaka ei tarwita iskorrd õiglaselt määratud olla . Et
sellest üle saada, wõiks tulmaka ainult presumeritawaks
sinaaks olla , kuna kabealusei wõimalus oleks selle sinas
wastu waielba, samuti wõiks kohus tulmaka summat kui
trahwimääramise alust muuta, muidugi sarnast sinas muutust
motiweerides. Kodanikkudede, kes tulmaka ei maks - tul-
wäikuse tõttu - tuleks raskendatav ülemäär seaduse kindlaks
määrata . Neile wõiks kohus ainult siis raskendatav määrata,
kui nad täiõnliised on. Selle jures tuleks kohtu ig-
kord määratud trahwi summat otuase motiwiides põhjendada.
Mis aga teha tööwõimetusega ? Misugust karistust
neile raskendatav saame määrata ? See küsimus sünnitab
teoreetiliselt raskusi , praktiliselt ei tarwita need ras-
kused aga suurema tähtsusega olla , sest et tegelikult ikka-
gi wähe sarnasid karistatavaid ette tuleb . Neil harwadel
juhustel , kui sarnaste isikute karistamist tarwis , wõiks
neid kergematel juhustel kodanikkude hoole alla anda, wi-
maste wastuusei , kui leidub sarnasid , kes sead oma peala
wõtawad, \ näit. sugulased \ , ei leidub aga niisugusid hoo-
dajaid , siis tuleb nende saamele astuda politseiwiidimul .
Raskendatav juhused aga ei käi lühikesesajalise kinnipidamise
karistuse alla, seepärast wõib neist mööda minna .
Sarnane trahwi määramise süsteem kodaniku maksu-
jõu järele kõrvaldada raskendatavil tema kõige halwema kül-
je - ebasõiguse . Raskendataviga ühenduses \ ja nagu eespidi
nõeme ka teiste karistustega \ oleks kahtluse makamine
kahjuasjalale, kui see wiimane direkt wõi indirekt materiaal-
set kahju on kannatanud . Selle jures määrake kohus juba
ex officio kahju summa kindlaks ja nõuaks süüdimõistetult

sisse, vaatamata selle peale, kas kahjusaaja kahjutasu nõuab, või ei. Juhusel kui kahjusaaja kahjutasust loobub, läheks see riigile, võiks isegi mõneks kuritegewuse vastu võitlemisega ühenduses olewaks otstarbeks minna. Sarnane kahjutasu väljarõudmine süüdimõistetult oleks kuritegewuse vastu võitlemises sellepärast väga otstarbekohane, et ta kuritegewuse kasulikkust vähendaks, seega professionaalset huwi kuritegewuse vastu teatawa liigi kuritegijate juures märksa vähendaks. Muidugi ei jääks kahjutasu süüdimõistetult wiimase maksujõuetusel sissenõudmata, nagu praegu, waid kui süüdimõistetu tööjõuline, nõutaks talt kõik wiimse pennini välja. Nõutawa summa tasumine süüdimõistetu poolt sünniks nimelt töö abil. Kuidas seda korraldada, sellest edespidi.

Nagu mainitud, ei oleks selle reformeeritud rahatrahwi järele trahw enam kinnipidamiseks ümbermuudetaw. Selle wiimase asemele aga astuks rahatrahwi tasateenimine tööga. Muidugi oleks süüdimõistetul selle juures võimalus kõige pealt aegajalt rahatrahwi wabatahtlikult äratasuda ja alles siis tuleks tasateenimine töö abil, nagu see ette oli nähtud Schweiz' i Nuhtlusseadustiku eelkawas.⁴³⁾

Mis puutub üldse rahatrahwi ümbermuutmisse tööks, siis on seda mitme Nuhtlusseadustiku eelkawa puhul soovitatud. Nii ka näit. Itaalia eelkawa puhul 1887a.⁴⁴⁾ Uuemaid andmeid pole ses asjas käepärast. Üldse võib sarnast korraldust, kus maksmatajäänud rahatrahw süüdimõistetul tööga lastakse tasateenida, uemate woolude juures kriminaal õiguses läbilõõnuks lugeda.

Ja tõesti sellega oleks rahatrahwilt tema suurim pahe waranduseta inimeste suhtes kõrwaldatud - tema mõjus. Kui seda arwesse wõtta, et ühenduses wiimase korraldusega oleks rahatrahwi määramine wastawalt sissetulekule, siis wõidaks sellega mainitud karistuswahend küll mitme kordselt oma intensiivsuses, mõjus, mis, nagu kohe näeme,

selle karistuswahendi otstarbele wastab 11. Fridericus Augustus Missugused oleks aga sarnase reformeeritud rahatrahwi otstarbed? Nagu eelpool iseäranis rõhutatud, on karistuse eriotstarbeid palju. Järjekult wõib praeguses üldises karistuswahendi kirjelduses ainult näitusena ettetuua mõned eriotstarbed, millele mainitud karistus peab wastama. Liszt'i kolmest karistuseotstarbest wastaks rahatrahw ühele ja nimelt ärahirmutusele. Sest seda karistust tuleb tarwitada just niisuguste deliktide wastu wõitlemiseks, mille motiiviks on waranduslik kasu. Muidugi käiks sarnastest deliktidest rahatrahwi alla ainult niisugused, mis oma iseloomu poolest mitte waljumat karistust ei waja. Wiimast wajasid deliktid ei käi ka praegu maksimate seaduste järele lühikeseajalise kinnipidamise karistuse walda ja ei tule niisuguste deliktidele. - sorjastus? Kui juba suure osa kodanikke nii kui ni Nii siis, rahatrahw oleks väikeste ahnest omakasust tingitud deliktide juures mõjuwaks ärahirmutuse abinõuks. Saadawad ju sarnaseid delikte suurelt jaolt korda harilikud ausad kodanikud. Mõjuw rahatrahw aga, mis wastawalt sissetulekule määratud ja mida mittemaksmisel tasateenida tuleb, oleks hääks wastukihwtiks seadusest üleastuwatle ahnusele. - figureeriks, küll on ta aga tarwilik teiste karistuste Peale mainitud eriotstarbe oleks nimetud karistusel weel teisi, nii, näit. delikti all kannatawate rahuldusdj. t. kswate seaduste järele rahatrahwi asemel tarwitatakse, ningi äkwi Et kõike kirjeldud karistuse, reformeeritud kujul, häid külgi tabada, selleks on tarwis wastawalt korraldada nimetud karistuswahendite abiinstituuti - tööd rahatrahwi tasateenimiseks. Pealegi mitte üksi rahatrahwi juures ei lole wiimane instituut tähtis, nagu edespidi näeme, waid ka teiste karistuswahendite suhtes. teda nimetada) tarwilik kahjut Karistustööd ilma kinnipidamiseta on soowitatud kui iseseiswat karistuswahendit. On teda ka praktikas tarwitatud ja mitte vähem kui paarisaja aasta eest juba, nagu, näit. Poola kuninga Fridericus Augustus ' e käsukir-

45)
 aast anno 1698 näha . Nimelt pidi selle Fridericus
 Augustus 'e käsukirja järele mõnedel juhustel kinnipidamise
 asemele karistuskäsitöö astuma .
Karistustöö , kui iseseisew karistuswahendi , was-
 tu on mitmesuguseid wastuwäiteid toodud - nii , näit. , seda ,
 et põhimõttelikult töö ei wõi karistus olla . Töö on iga
 ühiskonna alus , töökus on ühiskondlik woorus - ja korraga
 - töö karistus ! Wõrreldes töötawate rahwakihtidega , keda
 suur enamus igast rahwast , tuleks wälja , et mis ühele
 woorus , see teisele karistus . Iseäranis meie riigi demo-
 kraatlikkude alustega ei oleks sarnane karistuswahend kok-
 kukõlas . Weel tuuakse ette , nagu , näit. , Foinitsky ⁴⁶⁾ , et
 see karistus sarnaneda karistusorjastusele , /Strafknecht-
 schaft / . - Wiimast wäidet ei saa küll mõõduandawana wõtta ,
 sest mis on karistusorjastus ? Kui juba suurosa kodanikke
 nii kui nii on sunnitud , oma eluülespidamiseks töötama ,
 miks ei peaks siis wõima töötama sundida kodanikke , kes
 ühiskondliku korra vastu eksinud , töötama selleks , et oma
 eksimisi hääks teha ? Esimene wäide aga karistustöö , kui
 iseseiswa instituudi vastu on põhjendatud . Nii tuleb tast
 hoiduda . Pealegi ei ole seda millegiks tarwis , et just
 töö karistusena figureeriks , küll on ta aga tarwilik teiste
 karistuste täidesaatmisel . Nii , näit. , rahatrahwi juures ,
 mis praegu kõne all oli . Ôieti ei ole ju kinnipidamine , mi-
 da makswate seaduste järele rahatrahwi asemel tarwitatakse ,
 mingi äkwiwalent rahatrahwile , küll on seda aga töö läbi
 löödud saadused . Järjekult on koguni loogilisem raha -
 trahwi tööks ümbermuuta , kui kinnipidamiseks . Selle juures
 ei oleks põhimõttelikult töö karistuseks , waid töö läbi
 loodud saaduste wäärtusest loobumine . Samuti kui rahatrahwi
 juures oleks kohustustöö (nii tuleks teda nimetada) tarwi-
 lik kahjutasunõuete juures , mis rahas sissenõudmatud , nagu
 juba eelpool mainitud . Kahjutasud ei käiks aga üksi raha-
 trahwiga kaasas , waid ka teiste karistuswahenditega , na-
 gu edespidi näeme . Ôieti selle küsimuse pearaskus seisab

45) Rosenfeldt ; ibid . Lhk 208.

46) Rosenfeldt ; ibid . Lhk.245.-

45)

aast 1898 näha . Nimeft pidi selle Friedrichus
 Augustus ' e käsikirja järtele mõnedel juhustel kinnipidamise
 saamele karistuskäitöö saama .
 Karistatöö , kui iseseisev karistawahendi , was-
 tu on mitmesuguseid wastuwäiteid toodud - nii , näit . sead ,
 et põhimõttelikuft töö ei wõi karistat olla . Töö on iga
 ühikonna alne , töökas on ühikondlik woorus - ja korraga
 - töö karistat : Wõrreides tütawate rahwakõhitega , keda
 suur enamus igaft rahwast , tuleks wälja , et mis ühele
 woorus , see teinele karistat . Isesäranis meie riigi demo-
 krasitlikkude alustega ei oleks arnanne karistawahend kok-
 kuuks . Weel tunnaks ette , nagu , näit . Poinitsky , et
 see karistat arnanne karistatkorjastatsele , \Strafrecht-
 schaft \ - Wimeast wäidab et see küll mõõduandawana wõtta ,
 sest mis on karistatkorjastat ? Kui juba suurem kodanikke
 nii kui nii on sunnitud , oma eluülespidamiseks töötama ,
 miks ei peaks siis wõime töötama sundida kodanikke , kes
 ühikondliku korts wasta erinud , töötama sellega , et oma
 eksimisi hääks teha ? Waimene wäide aga karistatöö , kui
 iseseisawa institutudi wasta on põhjendatud . Wi tuleb teat
 hoiduda . Pealegi ei ole sead millegi tarwis , et just
 töö karistatsean figuratseerika , küll on ta aga tarwilik teiate
 karistatse täidestamisel . Wi , näit . , rahatrahwi juures ,
 mis praegu kõne all oli . Oletti ei ole ju kinnipidamine , mi-
 da makswate asduate järtele rahatrahwi asemel tarwitataks ,
 mingi ekwiwalent rahatrahwile , küll on sead aga töö läbi
 lööb seaduse . Järjekuult on koguni loogilise tarwis
 trahwi töök ümbermuuta , kui kinnipidamiseks . Selle juures
 ei oleks põhimõttelikuft töö karistatse , waid töö läbi
 loobud asduate wärtusest loobumine . Samuti kui rahatrahwi
 juures oleks kohatutöö (ni tuleks teada nimetada) tarwi-
 lik kajutatsewõnnete juures , mis rahas aiasendudatud , nagu
 juba eelpool mainitud . Kajutatsew ei käika aga ükski rahs-
 trahwiga kaasas , waid ka teiate karistawahenditega , na-
 gu eespidi näeme . Oletti selle küsimuse pearsus seisab

kohustustöö praktilises korralduses. Kuidas organiseerida kohustustööd? Kuidas sundida tõrkujaid tööle? Kas kohustustööl pole samu tagajärgi kui kinnipidamisel korruptsiooni külgehakkawuse suhtes?

Kõige pealt tööde korraldus. Kohustustöö järgneks süüdimõistetule alles siis, kui ta teatava aja jooksul tema kanda mõistetud rahatrahwi või kahjutasu ei ole äramaksnud. Tööd võiks teha nii riigi kui ka omavalitsuste poolt korraldatud töödel. Selle juures oleks süüdimõistetul võimalikult töö walimise võimalus oma harjumuste ja kalduwuste järel. Töötamine sünniks ühes harilikkude, mitte kohustustööd tegewate kodanikkudega. Walwet töö juures ei oleks, küll peaks aga kohustustööd tegew ennast wastawas politseiasutuses registreerima ja teatava aja jooksul, ütleme iga nädal, etpanema samale politseiasutusele tööasutuselt tunnistuse selle üle, et ta töötab ja palju määratud trahwist või kahjutasust tasateenitud. See kestaks seni kuni teataw summa tasa. Töö kohaks võiks meil tarwitada näit., kõige pealt riiklisi tööstusi, nagu põlewkiwikaewandusi, turbatööstusi, wiimaseid ka omavalitsuste juures, kus nad olemas. Peale seda võiks tarwitada karistatute tööjõudu näit., teede tegemisel ja parandamisel ja üldse igasugusel töö, mis riigi või omavalitsuse asutused ette wõtawad.

Teise küsimuse peale wastates, s.o. kuidas wirgutada tööle töökohuslasi, tuleks kõige pealt tähendada, et töö oleks tükitöö ja selle järele arwataks ka tasu, millest ainult kõige tarwilikum osa töökohuslase ülespidamiseks wäljantaks. - Nii oleks iga töökohuslane huwitatud võimalikult energiliselt töötama, et võimalikult ruttu tema kanda tulewat summat tasuda. - Tõrgub aga töökohuslane kõige peale waatamata töötamast, siis tuleks sarnaseid tõrkujaid koondata töölaagritesse, kus nad walwe all töötaks, ei aitaks ka see, siis järgneks sellele juba parandusmaja, (mis oleks määratud kuritegijatele, keda distsiplineeritud tööga arwatakse parandada wõiwat), kuhu tõrkujad seni jääksi-

wad ,kuni nende peal lasuw trahwi wõi kahjutasusumma tasa-
teenitud .Kui tasateenimine wõimata ,wõi üleliiga pikale we-
niks kahju suuruse tõttu,wõiks tasatöötamist teatawa wäär-
tuskwantumiga piirata .^{46-a)}

Mis puutub korrupsiooni külgehakkawusse , siis
ei tarwitseks seda karta, sest töökohuslased töötaksiwad
harilikkude tööliste massis , kelle meeoleolu ja waated
oleksiwad mõõduandwad , s.o. harilik ühiskondlik moraal,
mitte aga wanglate oma . Pealegi ei oleks töötawate hulgas
lõpulikult korrupeerunuid, sest need oleks koristatud was-
tawatesse asutustesse , kui suuremad kuritegijad .- Mis
puutub laagrites töötawatesse, siis oleks neid wõrdlemisi
wähe ja nende hulgas puuduksiwad eelnimetud põhjustel wanad
kuritegijad . Mis aga parandusmajasse puutub , kuhu sell
põhjusel wist küll ainult mõned wähesed sattuksid, siis
ei tarwitseks wiimane asutus nii sisseseatud olla , kui
praegused wanglad , ja seepärast oleks ka kirjeldud häda-
oht wähem .-

Kokkuwõttes wõiks öelda , et sarnane kohustustöö
süsteem iseenesest mitte keerulisem täidewiia ei oleks ,
rääkimata juba kõigist teistest eelpoolmainitud plussidest,
kui praegune wanglate oma .

4/ Järgmine asewahend lühikeseajalisele kinnipidamise
karistusele oleks tingimisi kinnipidamisega karistamise insti-
tuut , mis meil juba praegu tarwitusel , nagu eelmisedki ,
kuid mis samuti , kui needki,olulisi reforme wajab .

Tingimisi karistamise all tuleb mõista kinnipida-
mise karistusest tingimisi wabastamist - sursis à l'exécu-
tion , Aussetzung der Strafvollstreckung , s.o. nii kui se-
da instituuti ette näeb Belgia-Prantsuse süsteem. Sama on
meil praegu maksew ja ka Kriminaal Seadustiku eelkawas et-
tenähtud .

Inglise-Ameerika süsteem , mille järele süüdimõist-
misest tingimisi wabastakse, ei oleks wastuwõetaw , sest et
ta pole otstarbekohane ja ei wasta meie õiglustundele süü -

dimõistmisest tingimisi wabastada, s.o. ka süü fikseerimist kuni järgmise süüteoni edasilükata, sest sarnasel juhusel langeks seltskondline kahtlustus ka isikute peale, kes wõib olla süüdi ei olegi, sest kohus pole nende süüdi kindlaks teinud. --

Mis tingimisi karistamisse puutub tema praegusel kujul, nagu ta meil maksew ja nagu ta Kriminaal Seadustiku eelkawas ettenähtud, siis peitub otstarbekohatus kõige pealt tema üldsuses. Maksma seaduse järele wõib kohus tingimisi karistada kui seadus mitte üle 1½ aasta aresti wõi wangistust ettenäeb ja kohus alla 6 kuu kinnipidamise on määranud. Ja seda kõige deliktide kohta. Ometigi on, näit., meie Kriminaal Seadustiku kawas palju delikte, mille kordasaatjate juures põhjust pole kuritegewuslisi kalduwusi presumeerida, waid mis on lihtsad harilikkude kodanikkude ülestumised õigusliku korra suhtes. Tingimisi karistamisel on aga mõtet ainult siis, kui süüteo kordasaatja juures kuritegewuslisi kalduwusi oletada wõib. On ju tingimisi karistamine selleks abinõuks, mille läbi kuritegewusliste kalduwustega süütegude kordasaatjad juhuslistest samade tegude kordasaatjatest eraldatakse. Kui aga süüteo kordasaatja juures üldse mingit kuritegewuslist kalduwust antud süüteo järele oletada ei saa, milleks siis kinnipidamisega tingimisi karistamine? Arusaadawalt tuleb sarnastel juhustel teisi karistusewahendisi tarwitada. Nagu kahe eelmise lühikeseajalise kinnipidamise karistuse asewahendi - kinnipidamise ja rahatrahwi (mõlemad reformeeritud kujul) juures nägime, on just need wahendid kohased sarnaste deliktide wastu wõitlemiseks. Järjekult tuleb kinnipidamisega tingimisi karistamist ainult neil juhustel tarwitada, kus oletada wõib delinkwenti juures kuritegewuslisi kalduwusi. --

Teiseks suuremaks tingimisi kinnipidamisega karistamise paheks tema praegusel kujul on karistuse kestwus, juhusel, kui tingimisi määratud karistus täitmisele tuleb. On ju

" Aufsätze und Vorträge " : JzaiI . v (74)

selle karistuse kestvus ainult mõnekuuline, teinekord ka ainult mõnepäevane või nädalane. Kui aga tingimisi kinnipidamisega karistada tuleb kodanikke, kellel kuritegewusliisi kalduwusi oletada võis ja kelles weel selle läbi on ilmunenud, et süüdimõistetud korduvalt, waatamata eelkäiwa tingimisi karistamise peale, süütegusid on kordasaatnud, siis pole põhjust neid ainult mõneks päewaks, nädalaks, või kuuks kinnipanna. On kord isikus kuritegewuslised kalduwused selgelt wälja löönud, siis tuleb sellest ka wastawad järeldused teha. Ei ole ju, nagu eelpool mitmel puhul rõhutatud ja millega nii klassilise kui modärn kooli edustajad peajoontes nõus, samane lühikeseajaline kinnipidamine isikute suhtes, kellel kuritegewuslised kalduwused, rohkem kui nalja tegemine - puudub sarnasel karistusel igasugune otstarb ja mõte. - Sellepärast peaks tingimisi karistamisele, kui isik peale selle süüteo korda saatnud, mille järeldusel tingimisi mõistetud kinnipidamise karistus täitmisele tuleb, järgnema karistus, mille otstarb oleks ilmsiks tulnud kuritegewusliste kalduwuste võimalik häwitamine, teise sõnaga kuritegija parandamine. Ühe sõnaga, peaks järgnema karistus, mis praegu makswate seaduste ja Kriminaal Seadustiku eelkawa järele ei käi lühikeseajalise kinnipidamise karistuse liiki. Selle juures tuleb mõista lühikeseajalist kinnipidamise karistust käesolewas töös tarwitatud ülemäära, s.o. I aasta piirides. Missugust karistust aga sarnasel juhusel tarwitada, ei käi õieti praeguse töö raamidesse. Olgu õeldud, et võiks tarwitada, näit., parandusmajas kinnipidamist määrat, mida v. Liszt mitmel puhul on soovitanud, s.o. 2-5 aastani. ⁴⁷⁾ - Muidugi peaks olema ka karistuswahend, mida siin nimetakse parandusmajaks, wastawalt selle karistuswahendi otstarbele korraldatud. -

Kolmandaks puuduseks tingimisi kinnipidamisega karistamisel tema praegu makswal kujul ja ka Kriminaal Seadustiku eelkawa järele, on selle karistus modus 'e praegune oluline tingimus, mille järele tingimisi kinnipidamisega

selle karistuse kestvus ainult mõnel juhul, teinekord ka
 ainult mõneks ajaks või nähtava. Kui see tingimisi kinni-
 pidamiseks karistada tuleb kodanikke, kellel karitegevusi-
 ai kaaluvast oletada võis ja kelles veel selle läbi on il-
 manenud, et süüdimõistetud korduvast, vastamata eelkõige tin-
 gimisi karistamise peale, sätetega on kordasatnud, siis
 pole põhjust neid ainult mõneks ajaks, nähtava, või kuuks
 kinnipanna. On kord isikud karitegevustele kaaluvast sel-
 gelt välja löönd, siis tuleb selles ka vastavalt järlembuse
 teha. Ni ole ja, nagu eelpool nimel puhul rõhutada ja mi-
 lega ni klassilise kui mõhärn kooli edustajad peajoones
 nõus, samane lühikesajaline kinnipidamine isikute suhtes,
 kellel karitegevustele kaaluvast, rohkem kui nälje te-
 gemine - pöördus sarnasel karistusel igasugune otstarb ja
 mõte. - Sellepärast peaks tingimisi karistamisele, kui
 isik peale selle süüteo korda saatnud, mille järlembuse tin-
 gimisi mõistetud kinnipidamiseks karistus tähtsusele tuleb,
 järge, karistus, mille otstarb oleks ilmsiks tulnud ku-
 ritegevustele kaaluvast võimalik hävitamine, teise sõnaga
 karitegija parandamine. Ühe sõnaga, peaks järge, karis-
 tus, mis praegu maksuste seaduste ja kriminaal seadustiku
 eelkõige järle ei käi lühikesajaline kinnipidamiseks karistu-
 se läbi. Selle juures tuleb mõista lühikesajalist kinni-
 pidamist karistust käsitlemas tõe tarvitatud ülemäär, a. o.
 I asats piirides. Misarvast karistust aga sarnasel juhusel
 tarvitada, ei käi õieti praeguse tõe rasmise. Olgu sel-
 dud, et võlga tarvitada, näit, parandumise ja kinnipidamist
 määr, mida v. Liszt nimel puhul on soovitud, a. o. 2-3
 aastani. - Muidugi peaks olema ka karistuvahend, mida sin-
 nimetaks parandumiseks, vastavalt selle karistuvahendi
 otstarbele korraldatud.

Kolmandaks pöörduske tingimisi kinnipidamiseks
 karistamisel tema praegu maksval kujul ja ka kriminaal se-
 duatiku eelkõige järle, on selle karistus moodus 'e praegu-
 ne oluline tingimus, mille järle tingimisi kinnipidamiseks

karistada wõib ainult üks kord. Keda kord tingimisi karistatud, selle juures ei saa teist korda enam seda karistuswahendit tarwitada .

Õieti ei ole aga põhjust olla korduvalt tingimisi karistamise vastu . - Teistkordne süüteo kordasaatmine ei tarwitse weel igakord teatawa isiku kuritegewusliste kalduwuste tõenduseks olla. Pealegi kui tarwitada siin kirjeldud süsteemi, mille järele tingimisi karistamisele järgneks raske paranduskaristus, siis peaks enne selle wiimase määramist küll teatawa isiku kuritegewusliste kalduwuste suhtes kindel olema .- Seda kindlust aga, nagu öeldud, ei tarwitse igakord ühekordne tingimisi karistamine anda.-

Nii peaks kohtul wõimalus olema, ütlemekuni kolm korda tingimisi karistada, selle juures peaks ta muidugi igakord motiweerima, mispärast tingimisi on karistatud . Nimmelt wõimalus peab kohtul olema tingimisi karistada, nagu praegugi, sest seadus, mille järele kohus kohustud oleks tingimisi karistama, kaotaks oma ärahirmutawa mõju. Järjekult wõiks kohus ka esimesel korral, kui teataw isik kohtu karistuse alla langeb, tema suhtes rasket paranduskaristust tarwitada, juhusel kui kuritegewuslised kalduwused teatawa isiku juures küllalt selgunud on . Ka sarnast tingimiseta otsekohest paranduskaristuse määramist oleks kohus kohustatud motiweerima . Sarnane korraldus wastaks täielikult tingimisi kinnipidamise karistuse peatstarbele - sõeluda süütegusid kordasaatnutest isikutest kuritegewusliste kalduwustega isikud wälja, kellele paranduskaristus tarwilik, tabamata jättes juhuslikke süütegude kordasaatjaid . Muidugi wõidakse etteheita, et sarnasel korraldusel kaotaks karistus oma tarwilise autoriteedi, kui, näit., kolm korda tingimisi mõistetakse. On ju tingimisi karistamisele weel tema wõitluspäiwil etteheidetud, et ta igale kodanikule priipileti/ Freibrief/ süüteo kordasaatmiseks annab .

Esiteks olgu selle peale wastatud, nagu seda tingimisi karistamise pooldajatelt korduvalt tehtud, et tingi-

47 48) Rosenfeld : ibid. Lhk 147, ei ole Aschrott'i pehmuse poole
kalduwusega ses suhtes nõus, ei too aga mingit
mõjuvat põhjust oma väite kinnituseks, et tin-
gimisi wõib ainult üks kord karistada.

49) Rosenfeld : ibid. Lhk. 148. -
kristamise wastu. - Teistkordne süütes korrasamine ei
tarwita weel igakord teatawa isiku kritegewalistate ka-
duwuste tõenduseks olla. Pealegi kui tarwitada sein kirjel-
dud süütemi, mille järele tingimisi kristamisele järjek-
raskes paranduskaristuses, siis peaks enne selle wimase määr-
mist küll teatawa isiku kritegewalistate kalduwuste süütes
kindel olema. - Sees kindlasti aga, nagu öeldud, ei tarwit-
se igakord ühekordne tingimisi kristamine anda.
Mii peaks kohtu wõimalus olema, ütlenu, kuni kolm
korda tingimisi karistada, selle järele peaks ta midugi
igakord motiveerims, misärast tingimisi on karistatud. Mi-
melt wõimalus peab kohtu olema tingimisi karistada, nagu
praegu, sest seadus, mille järele kohus kohustub oleks
tingimisi karistama, kohtaks oma ärahinnutaw mõju järjeli-
kult wõiks kohus ka esimesel korral, kui teatawa isik kohtu-
karistuse alla langeb, tema süütes rasket paranduskaristust
tarwitada, juhusel kui kritegewalistad kalduwused teatawa
isiku järele küllalt selgub on. Ka arwast tingimisi
otsekohesest paranduskaristuse määramisest oleks kohus kohusta-
tud motiveerims. Sarnane korraldus wataks täielikult tin-
gimisi kinnipidamise karistuse peotatarbele - aselude süü-
tegusid korrasatnustest isikust kritegewalistate kalduwa-
-sega isikud wälja, kellele paranduskaristuse tarwilik, teama-
ta jättes juhulike süütegude korrasatjaid. Midugi wõi-
dakse etteheita, et sarnasel korraldusel kohtaks karistuse
oma tarwilise autoriteedi, kui, näit., kolm korda tingimisi
mõistatks. On ju tingimisi kristamisele weel tema wõitlus-
päiwi etteheidetud, et ta igale kodanikule priipileit / Prii-
priet / süütes korrasatmiseks annab.
Baitaks olgu selle peale watatud, nagu sead tin-
gimisi kristamise pooldestatelt korraldust tehtud, et tingi-

lahti mida praeguse karistussüsteemi juures õelda ei saa. mis karistamine pole mitte armuandmine, vaid teataw karistuse modus. See maksaks ka korduwa tingimisi karistamise suhtes. Siiski oleks etteheide teatawal määral põhjendatud, kui sarnase korduwa tingimisi karistamise juures teised süüdimõistmise tagajärjed samadeks jääksiwad, mis praegu. Nii mõistetakse süüdi tunnistatu maksma seaduse järel ainult siis kahjutasu maksma, kui kahjusaaja seda nõuab. Mainitud kahjutasu aga saadakse süüdimõistetult ainult sell juhusel sissenõuda, kui wiimasel on warandus, mingi kindel sissetulek wõi teenistus. Wiimaseid juhuseid on aga wähe, suuremalt jaolt jääb kahju kahjusaaja kanda, mille tõttu kuritegewus paljudel juhustel kasutoowaks elukutseks muutub. Seepärast tuleb, nagu eelpool juba ettetoodud, süüdimõistetule peale panna kohtu poolt ex officio kahjutasu maksmine. Samuti wõiks süüdimõistetule peale panna ka teataw kohutumaks, mida kõik süüdimõistetud on sunnitud kohustustöö teel tasateenima, kui tall tasumiseks warandus puudub. Sell kirjeldatud teel saaks kahjusaajat süüdimõistetud suhtes rahuldada. Pealegi kuuluwad lühikeseajalise kinnipidamise karistuse alla ainult wähemad süüteo, mille ühiskondlik kardetawus on wõrdlemisi wäike. Seepärast pole sarnase korralduse juures mingit põhjust korduwest tingimisi karistamisest loobuda. Pealegi on see otstarbekohane ja otstarb on karistuse määramise alus, nagu kõigist ettetoodust selgub.

Kokkuwõttes wõib õelda, et kõik eelpoolsoowitatud lühikeseajalise kinnipidamise karistuse asewahendid, nagu toodud wäidetest selgub, märksa rohkem wastawad karistuse üldotstarbele-ühiskondlikule kaitsele-kui lühikeseajaline kinnipidamise karistus tema praegusel kujul. Selle juures ei ole kannatused, mida soowitatud karistuswahendid kaasa toowad ühiskonna wastu eksinud isikutele, suuremad, kui praeguse lühikeseajalise kinnipidamise karistuse juures. Otse wastupidi - soowitatud süsteemi juures lasuwad üksikud eksemused palju kergemalt eksijate õlgadele kui praegu. Juhuslikul süüteo kordasaatjal seisab tee tagasipööreks alati

lahti , mida praeguse karistussüsteemi juures õelda ei saa.
Mis puutub aga püsivate kuritegevusliste kalduvustega isikutesse , siis on karistus nende suhtes waljum ja mis peasi , oma otstarbekohasuse tõttu mõjuvam .